

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A43012214
A43-0050-17/4

SPRIEDUMS **Latvijas tautas vārdā**

Rīgā

2017.gada 10.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente R.Paegle,
tiesnesis M.Birzgalis un tiesnese M.Osmāne

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz AS „Tallina Kaubamaja” un AS „KIA Auto” pieteikumiem par Konkurences padomes 2014.gada 7.augusta lēmuma Nr.E02-40 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Konkurences padome (turpmāk – Padome) ar 2014.gada 7.augusta lēmumu Nr.E02-40 (turpmāk – Lēmums) konstatēja Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu AS „KIA Auto” darbībā (Lēmuma 1.punkts).

Atbilstoši Lēmuma 2.punktam AS „KIA Auto” uzlikts tiesiskais pienākums:

1) izbeigt Padomes konstatēto konkurences tiesību pārkāpumu un nepiemērot noteikumus, kuriem ir līdzīga ietekme uz konkurenci tehnisko apkopju, remonta un rezerves daļu izplatīšanas tirgos kā Lēmumā konstatētajiem;

2) līdz 2015.gada 1.janvārim mainīt Ražotāja un Importētāja garantijas noteikumus Apkopes un garantijas grāmatiņās un citos

dokumentos, kas satur Lēmumā konstatētos konkurenci ierobežojošos garantijas noteikumus;

3) informēt KIA automobiļu īpašniekus par to, ka KIA automobiļu īpašniekiem Ražotāja un Importētāja garantijas laikā ir tiesības automobiļu tehniskās apkopes un ārpus garantijas remontu veikt pie neatkarīgajiem remontētājiem un apkopēs un ārpus garantijas remontā izmantot ne vien KIA oriģinālās rezerves daļas, bet arī atbilstošas kvalitātes analogas rezerves daļas, nezaudējot Ražotāja un Importētāja garantiju.

Saskaņā ar Lēmuma 3.punktu AS „KIA Auto” uzlikts naudas sods 134 514,43 *euro*, no kura naudas sods 96 150,92 *euro* apmērā uzlikts AS „KIA Auto” solidāri ar AS „Tallinna Kaubamaja”.

Vienlaikus Padome izbeidza izpētes lietu par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „Gros Auto Grupa”, SIA „KIA Mitau”, SIA „FORUM AUTO”, SIA „Serviss Vidzemē 2” darbībās (Lēmuma 4.punkts).

Lēmuma pamatojumā ietverti turpmāk minētie apsvērumi.

[1.1] Pēc SIA „Auto Stils Serviss” iesnieguma par to, ka SIA „Gros Auto Grupa” ir atteikusi garantijas remontu automašīnai *KIA Ceed*, neraugoties uz to, ka automašīnai bija spēkā esoša ražotāja pamata garantija, Padome izvērtēja pieteicējas vienošanos ar SIA „Gros Auto Grupa”, SIA „KIA Mitau”, SIA „FORUM AUTO” un SIA „Serviss Vidzemē 2”.

[1.2] Padome konstatēja, ka KIA markas automobiļu izplatīšanas tīklu kopumā veido dalībnieki trīs līmeņos:

1) Ražotājs – KIA markas automobiļu ražotājs, kas ietver arī visus saistītos uzņēmumus „KIA Motors Corporation” grupas ietvaros (saskaņā ar „KIA Motors Corporation” 2012.gada pārskatu);

2) Importētāji – KIA markas automobiļu reģionālie izplatītāji (importētāji/vairumtirgotāji);

3) Pilnvarotie pārstāvji – KIA markas automobiļu izplatītāji (dīleri/tālākpārdevēji/mazumtirgotāji) un pilnvarotie remontētāji.

Latvijas teritorijā kā importētājs darbojas AS „KIA Auto”, kura organizē un attīsta pilnvaroto tālākpārdevēju un remontētāju (turpmāk – Pilnvarotie pārstāvji) darbību Latvijā.

[1.3] Uzņēmums „KIA Motors Corporation” (turpmāk arī – Ražotājs) un AS „KIA Auto” (turpmāk arī – Importētājs) 2002.gada 8.decembrī noslēdza nodomu protokolu, ar kuru AS „KIA Auto” tika piešķirtas tiesības importēt un izplatīt KIA markas automobiļus Latvijā. Kopš nodomu protokola noslēgšanas dienas AS „KIA Auto” ir vienīgais pilnvarotais KIA markas automobiļu importētājs Latvijas teritorijā.

Starp Ražotāju un Importētāju 2004.gada 1.oktobrī noslēgts KIA vairumtirdzniecības līgums (turpmāk – Vairumtirdzniecības līgums). Vairumtirdzniecības līgumā AS „KIA Auto” tiek noteikts par vienu no Ražotāja pilnvarotajiem izplatītājiem (vairumtirgotājiem), piešķirot tam

tiesības pārdot un apkalpot KIA markas transportlīdzekļus, KIA oriģinālās rezerves daļas, citas rezerves daļas un KIA aksesuārus, kā arī attīstīt Latvijas, Lietuvas un Igaunijas teritorijās pilnvaroto pārstāvju (tālākpārdevēju un remontētāju) tīklu. Vairumtirdzniecības līgumā noteikta arī kārtība, kādā Importētājs īsteno tam uzlikto pienākumu attīstīt KIA tīklu un izvirza kritērijus un standartus KIA tīkla Pilnvaroto pārstāvju nominēšanai.

Izvērtējot Ražotāja un Importētāja noslēgto līgumu (vairumtirdzniecības līguma, izplatīšanas līguma un Pilnvaroto remontētāju līguma) noteikumus, Padome secināja, ka pieteicējai (AS „KIA Auto”) uzlikts pienākums izveidot KIA markas automašīnu pēcpārdošanas apkalpošanas (remontētāju) tīklu, kas balstīts uz kvalitātes kritērijiem, kā arī organizēt garantijas remontu sniegšanu KIA tīklā. Ražotājs ir pilnvarojis Importētāju Latvijā izveidot *kvalitatīvu selektīvo automašīnu pēcpārdošanas apkalpošanas (remontētāju) tīklu*, kurā, izpildot kvalitatīvos kritērijus, ir tiesības darboties jebkuram remontētājam.

[1.4] Lietā noteikti šādi konkrētie tirgi:

1) KIA markas automobiļu garantijas remonta pakalpojuma tirgus Latvijas Republikas teritorijā;

2) KIA markas automobiļu tehniskās apkopes un remonta ārpus garantijas nosacījumiem garantijas perioda laikā pakalpojuma tirgus Latvijas Republikas teritorijā;

3) automobiļu rezerves daļu izplatīšanas tirgus Latvijas Republikas teritorijā.

[1.5] KIA izplatīšanas tīkla dalībnieki garantijas noteikumus pārsvarā skaidro tā, ka, lai automobilim tiktu saglabāta Ražotāja garantija, tehniskās apkopes garantijas periodā jāveic pie KIA Pilnvarotajiem pārstāvjiem, kā arī visos remonta darbos un apkopēs garantijas periodā jāizmanto oriģinālās KIA rezerves daļas. Padome ņēma vērā arī Apkopes un garantijas grāmatiņās ievietotos garantijas nosacījumus un interneta vietnēs pieejamo informāciju.

Novērtējot iegūtos pierādījumus, Padome atzina, ka KIA izplatīšanas tīklā pastāv vienošanās par garantijas noteikumiem automobiļu īpašniekiem, lai saglabātu automobiļa garantiju, visas KIA ražotāja paredzētās automobiļa regulārās tehniskās apkopes garantijas periodā jāveic tikai pie KIA Pilnvarotajiem pārstāvjiem, tādējādi kavējot konkurenci remonta un tehniskās apkopes pakalpojumu tirgū, kā arī remontā un tehniskajās apkopēs garantijas periodā jāizmanto tikai KIA Ražotāja oriģinālās rezerves daļas, kavējot konkurenci rezerves daļu izplatīšanas tirgū.

Padome konstatēja, ka minētā vienošanās ietilpst Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas tvērumā.

[1.6] Padome atzina, ka lietā konstatētā vertikālā vienošanās KIA izplatīšanas tīklā nekvalificējas Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra

noteikumu Nr.797 „Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam” (turpmāk – Noteikumi Nr.797), kā arī Ministru kabineta 2004.gada 27.aprīļa noteikumu Nr.434 „Par vertikālo vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma”, kas bija spēkā pirms Noteikumiem Nr.797, atbrīvojumam (tostarp noteiktajiem tirgus daļu sliekšņiem), jo tīkla kopējā tirgus daļa KIA markas automobiļu garantijas remonta pakalpojuma sniegšanas tirgū Latvijā, kurā, vienojoties par garantijas pakalpojumu sniegšanas un pieejamības nosacījumiem, vienošanās puses ir iekļāvušas arī konkurenci ierobežojošus noteikumus, ir tuvu 100%.

[1.7] Padome secināja, ka vienošanās neveicina preču ražošanas vai realizācijas uzlabošanu vai ekonomisko attīstību, nerada labumu patērētājiem, uzliek tirgus dalībniekiem ierobežojumus, kas nav nepieciešami AS „KIA Auto” apgalvoto mērķu sasniegšanai, kā arī likvidē konkurenci ievērojamā konkrēto tirgus daļā. Līdz ar to vienošanās neizpilda Konkurences likuma 11.panta otrās daļas kumulatīvos kritērijus un ir aizliegta saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmo daļu.

[1.8] Lietā konstatētos konkurenci ierobežojošos noteikumus ir ieviesusi AS „KIA Auto”, un tieši Pilnvarotie pārstāvji ir spiesti pieņemt AS „KIA Auto” izvirzītos noteikumus attiecībā uz garantijas remonta noteikumu piemērošanu, lai darbotos KIA tīklā.

Ierobežojumi rada šķēršļus neatkarīgo remontētāju piekļuvei ārpus garantijas tehnisko apkopju un remonta pakalpojumu garantijas perioda laikā Latvijā tirgum un neatkarīgo rezerves daļu ražotāju piekļuvei rezerves daļu izplatīšanas Latvijā tirgum, ierobežojot konkurenci starp KIA oriģinālo un analogo rezerves daļu izplatītājiem.

Konkurences likvidēšana vai kavēšana attiecībā pret neatkarīgajiem remontētājiem nodara kaitējumu arī patērētājiem, jo tiek samazināta patērētāju iespēja izvēlēties starp vairākiem remonta un tehnisko apkopju veicējiem, kas samazina vai kavē spiedienu uz remonta un tehniskās apkopes pakalpojuma cenām. Starp automobiļu ražotāju pārdotām un tālāk pārdotām oriģinālajām rezerves daļām un analogajām rezerves daļām bieži vien pastāv ievērojamas cenu atšķirības. Patērētājs būtisku labumu iegūst, ja analogu atbilstošas kvalitātes konkurējošu rezerves daļu izmantošana netiek ierobežota garantijas laikā.

[1.9] Padome secināja, ka aizliegtā vertikālā vienošanās KIA tīkla ietvaros par Ražotāja un Importētāja garantijas nosacījumiem ierobežo konkurenci tirgos un rada būtiskus šķēršļus ienākšanai tajos, un pārkāpj Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas punktā noteikto vienošanās aizliegumu.

Lietā iegūtie pierādījumi apliecina, ka aizliegta vertikālā vienošanās KIA tīkla ietvaros par garantijas nosacījumiem, kas ierobežo konkurenci

tirgos un rada būtiskus šķēršļus ienākšanai tajos, pastāv vismaz kopš 2004.gada 1.oktobra līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim.

Izvērtējot lietā konstatēto KIA izplatīšanas tīkla vertikālo attiecību raksturu, aizliegtās vienošanās īstenošanas un piemērošanas apstākļus un vienošanās dalībnieku lomu savstarpējo sadalījumu (iesaistes pakāpi) konkurences ierobežojumu ieviešanā tirgū, Padome atzina, ka ir konstatējams Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpums AS „KIA Auto” darbībās.

[1.10] Padome neuzskatīja par lietderīgu vai nepieciešamu lietas ietvaros piemērot atbildību Pilnvarotajiem pārstāvjiem, jo tie nav bijuši aktīvi vienošanās noslēgšanā un to attiecīgā darījumu vara pret AS „KIA Auto” ir nebūtiska. Padome uzskatīja, ka, piemērojot atbildību augšupejā tirgū esošam tirgus dalībniekam, var sasniegt mērķi atturēt arī citus tirgus dalībniekus no līdzīgu pārkāpumu izdarīšanas nākotnē.

[1.11] Padome konstatēja, ka Igaunijas AS „Tallinna Kaubamaja” pieder 100% kapitāla daļu OU „Tallinna Kaubamaja Auto”. Savukārt OU „Tallinna Kaubamaja Auto” pieder 100% AS „KIA Auto” kapitāla daļas, kas ļauj AS „Tallinna Kaubamaja” iecelt OU „Tallinna Kaubamaja Auto” valdes locekļus un caur OU „Tallinna Kaubamaja Auto” arī AS „KIA Auto” valdes locekļus, kā arī kontrolēt lēmumu pieņemšanu AS „KIA Auto”. Tādā veidā AS „Tallinna Kaubamaja” un AS „KIA Auto” uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku.

Pieteicējas mātes sabiedrības (AS „Tallinna Kaubamaja”) atbildība par pārkāpumu izriet nevis no dalības pārkāpuma izdarīšanā vai tā iniciēšanā, bet gan no tā, ka tirgus dalībnieki (AS „Tallinna Kaubamaja”, OU „Tallinna Kaubamaja Auto” un AS „KIA Auto”) ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku un AS „KIA Auto” savu rīcību nenosaka patstāvīgi.

Padome atzina, ka solidārā atbildība nosakāma proporcionāli pārkāpuma ilgumam, sākot ar brīdi, kad mātes sabiedrība ieguva 100% dalību meitas sabiedrībā. Attiecīgi AS „Tallinna Kaubamaja” nosakāma solidārā atbildība par laika periodu no brīža, kad tā caur OU „Tallinna Kaubamaja Auto” ieguva 100% AS „KIA Auto” kapitāla daļu.

Ņemot vērā AS „Tallinna Kaubamaja” sniegto informāciju, ka AS „KIA Auto” daļu iegāde noslēdzās 2007.gada 9.janvārī, AS „Tallinna Kaubamaja” ir solidāri atbildīga par AS „KIA Auto” izdarīto pārkāpumu no 2007.gada 9.janvāra līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim (2014.gada 7.augustam), kopā 2767 dienas.

Padome secināja, ka AS „Tallinna Kaubamaja” ir solidāri atbildīga par 71,48% jeb 96 150,92 *euro* no AS „KIA Auto” uzliktā naudas soda.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja AS „KIA Auto” vērsās tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atcelšanu, norādot šādus argumentus.

[2.1] Prasība kārtējo tehnisko apskati apstiprināt ar parakstu KIA pilnvarotajam pārstāvim neierobežo automobiļa īpašnieku veikt tehnisko apkopi pie neatkarīgā remontētāja. Pēc šādas tehniskās apkopes veikšanas no automobiļa īpašnieka tiek prasīts saņemt apstiprinājumu no KIA pilnvarotā pārstāvja puses (kas ir bezmaksas), ka tehniskās apkopes laikā tika ievērotas visas prasības, kas ir ietvertas KIA lietotāja instrukcijā.

[2.2] Ražotāja garantijas mērķis ir aizsargāt pircēju no materiālu vai ražošanas defektiem, kas radušies precei ražotāja vainas dēļ. Garantija parasti neietver gadījumus, kad bojājumi vai zaudējumi preces īpašniekam (lietotājam) ir radušies no ražotāja neatkarīgu apstākļu dēļ. Preces bojājumi, kas rodas īpašniekam nepareizas (preces lietošanas noteikumiem un konkrētā ražotāja standartiem neatbilstošas) tehniskās apkopes vai remonta dēļ, arī ir uzskatāmi par tādiem, kas nav radušies ražotāja vainas dēļ.

[2.3] Kamēr Ražotājam pastāv paaugstināta atbildība par automobiļa materiālu vai ražošanas defektiem, ir tikai samērīgi noteikt prasību veikt KIA noteiktajiem standartiem atbilstošo tehnisko apkopi un ārpus garantijas remontu. Lai nodrošinātu tādu zaudējumu segšanas sistēmu, atbilstoši kurai Ražotājs būtu atbildīgs tikai par tiem zaudējumiem, kas radušies paša Ražotāja vainas dēļ, ir ieviesta prasība automobiļa īpašniekiem saņemt apstiprinājumu no KIA Pilnvarotā pārstāvja, ka remonts vai tehniskā apkope, kas veikta pie nepilnvarotā remontētāja, atbilst KIA standartiem.

[2.4] Katra autorizētā remontdarbnīca ir tiesīga izplatīt KIA līdzīgas kvalitātes rezerves daļas, kā arī tās izmantot, veicot ārpus garantijas remontu vai tehniskās apkopes darbus garantijas laikā, kā arī remonta un tehniskās apkopes darbus pēc garantijas termiņa beigām.

[2.5] Lietas izpētes laikā Padome pat nav mēģinājusi noskaidrot, vai neatkarīgajiem remontētājiem pastāv iespēja darboties KIA automobiļu remonta un tehniskās apkopes pakalpojumu tirgū.

Neatkarīgajiem remontētājiem faktiski pastāv iespējas darboties tehniskās apkopes un remonta tirgū ražotāja garantijas laikā, konkurējot ar pilnvarotiem remontētājiem.

[2.6] SIA „Gros Auto Grupa” ir rīkojusies pretēji KIA tīkla noteikumiem, kas attiecas uz dokumentācijas prasībām garantijas remonta saņemšanai.

[2.7] Garantijas noteikumi nav uzskatāmi par vienošanos Konkurences likuma izpratnē, jo nevienā no izplatīšanas posmiem nav iespējas ietekmēt nosacījumus, kuriem izpildoties Ražotājs apņemas piešķirt garantiju un attiecīgi – segt zaudējumus, kas rodas transportlīdzekļa īpašniekiem bojājumu rezultātā. Pieteicējai un Pilnvarotajiem pārstāvjiem nav iespējams ietekmēt garantijas noteikumu saturu.

[2.8] Uzņēmumam ir tiesības atspēkot solidārās atbildības prezumpciju pat gadījumā, ja mātes sabiedrība realizē 100% kontroli pār meitas sabiedrību. Tieši ekonomiskās, organizatoriskās un juridiskās saiknes

un uzņēmumu faktiskā ikdienas darbība pilnībā atspēko solidārās atbildības prezumpciju.

[2.9] Padome ir konstatējusi vienošanās aizlieguma pārkāpumu tikai viena tirgus dalībnieka darbībās, kas jau pats par sevi liecina par neatbilstību Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punkta sastāvam. Vienošanās ir divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās.

[3] Pieteicēja AS „Tallinna Kaubamaja” iesniedza pieteikumu par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru noteikta solidārā atbildība.

Pieteikumā norādīts, ka AS „KIA Auto” darbojas autonomi no AS „Tallinna Kaubamaja”. AS „KIA Auto” mātes sabiedrība ir OU „Tallinna Kaubamaja Auto”, savukārt OU „Tallinna Kaubamaja Auto” 100% akciju pieder AS „Tallinna Kaubamaja”. Tādējādi AS „Tallinna Kaubamaja” tikai netieši (caur OU „Tallinna Kaubamaja Auto”) ir saistīta ar AS „KIA Auto”. Pieteicējai nav saprotams, kādēļ solidārā atbildība tika noteikta AS „Tallinna Kaubamaja”, nevis OU „Tallinna Kaubamaja Auto”.

[4] Rakstveida paskaidrojumā Padome pieteikumus neatzīst, uztur Lēmumā ietvertu pamatojumu, kā arī norāda šādus apsvērumus.

[4.1] Lēmums pamatots ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu seku dēļ, nevis mērķu dēļ.

Padome analizēja vienošanos konkrētās preces un tirgus struktūras kontekstā, secinot, ka vienošanās ietekmē konkurenci. Padome salīdzināja tirgus situāciju un potenciālo konkurenci bez strīdus vienošanās. Padome atzina, ka vienošanās nav attaisnojama atbilstoši Konkurences likuma 11.panta otrajai daļai.

[4.2] Pienākums veikt tehnisko apkopi vienīgi pie KIA pilnvarotajiem remontētājiem rodas ne vien no nosacījuma, ka apkopes dati ar savu parakstu jāapstiprina KIA pilnvarotajam pārstāvim, bet arī no tā, ka par katru kārtējo apkopi katru reizi nepieciešams izdarīt atzīmi KIA apkopes un garantijas grāmatiņā. Šāda prasība pati par sevi nenorāda uz iespēju veikt apkopes un remonta darbus garantijas laikā pie neautorizētiem remontētājiem, bet norāda uz to, ka apkopes un remonts jāveic vienīgi pie KIA pilnvarotajiem remontētājiem.

[4.3] Konkurences ierobežošana nav vērtējama kā objektīvi attaisnojama vai kā vienīgā iespēja AS „KIA Auto” mērķu sasniegšanai, t.i., aizsargāt pircēju no materiālu vai ražošanas defektiem, kas precei radušies ražotāja vainas dēļ, un novērst nelaiemes gadījumu risku uz ceļiem, kas izriet no nekvalitatīvi veikta remonta vai apkopes. Atbilstošas kvalitātes remonta darbu un automašīnas rezerves daļu izvēle ir atstājama automašīnas īpašnieka ziņā.

[4.4] KIA pilnvarotajam remontētājam nevar būt interese patstāvīgi atteikt garantijas remontu, jo tad tas nesaņem samaksu no ražotāja vai importētāja par remonta darbiem garantijas ietvaros. Ja garantijas piešķiršana būtu atkarīga no SIA „Gros Auto Grupa”, tā varētu atteikt garantiju individuāli un neatkarīgi, tomēr tai ir jāievēro Importētāja garantijas noteikumi, lai darbotos KIA tīklā un saņemtu samaksu par veiktajiem garantijas remonta darbiem no AS „KIA Auto”.

Importētājam ir interese noteikt konkurenci ierobežojošos noteikumus, lai atbalstītu pilnvarotos remontētājus.

[5] Administratīvā apgabaltiesa uzsāka lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, lai dotu iespēju procesa dalībniekiem sniegt savus paskaidrojumus un atbildēt uz apgabaltiesas uzdotajiem jautājumiem. Tiesas sēdē tika nopratināti liecinieki Artis Štrauss, Ainārs Igaveņš, Gints Polis, Vladimirs Semeņistijs, Aigars Šulcs, Mēlis (*Meelis*) Meite, Aivars Ruzaiķis un Gunvaldis Groskops. Tiesas sēdes laikā pieteicēju pārstāve lūdza atlikt lietas izskatīšanu, lai iesniegtu lietā jaunus pierādījumus. Apgabaltiesa pieteicēju pārstāves lūgumu apmierināja, kā arī noteica turpmāku lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Lietas izskatīšana tika pabeigta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots un tāpēc ir noraidāms.

[7] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējas AS „KIA Auto” un SIA „Gros Auto Grupa”, SIA „FORUM AUTO”, SIA „KIA Mitau”, SIA „Serviss Vidzemē 2” vienošanās atbilstoši Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktam ir aizliegta.

[8] Saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktu ir aizliegta un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par darbībām (bezdarbību), kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana kādā konkrētajā tirgū.

Ievērojot minēto, šajā lietā jāpārbauda, vai pieteicējas AS „KIA Auto” un SIA „Gros Auto Grupa”, SIA „FORUM AUTO”, SIA „KIA Mitau”, SIA „Serviss Vidzemē 2” vienošanās mērķis vai sekas bija konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, vai

minētās vienošanās dēļ cits tirgus dalībnieks bijis spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai bijusi apgrūtināta potenciālo tirgus dalībnieku iekļūšana kādā konkrētajā tirgū.

[9] No lietas materiāliem apgabaltiesa konstatē turpmāk norādītos apstākļus.

[9.1] KIA markas automobiļu izplatīšanas tīklu kopumā veido dalībnieki trīs līmeņos:

1) Ražotājs – KIA markas automobiļu ražotājs, kas ietver arī visus saistītos uzņēmumus „KIA Motors Corporation” grupas ietvaros (saskaņā ar „KIA Motors Corporation” 2012.gada pārskatu);

2) Importētāji – KIA markas automobiļu reģionālie izplatītāji (importētāji/vairumtirgotāji);

3) Pilnvarotie pārstāvji – KIA markas automobiļu izplatītāji (dīleri/tālākpārdevēji/mazumtirgotāji) un pilnvarotie remontētāji.

[9.2] Uzņēmums „KIA Motors Corporation” un AS „KIA Auto” 2002.gada 8.decembrī noslēdza nodomu protokolu, ar kuru AS „KIA Auto” tika piešķirtas tiesības importēt un izplatīt KIA markas automobiļus Latvijā. Kopš nodomu protokola noslēgšanas dienas AS „KIA Auto” ir vienīgais pilnvarotais KIA markas automobiļu importētājs Latvijas teritorijā.

Starp Ražotāju un Importētāju 2004.gada 1.oktobrī noslēgts Vairumtirdzniecības līgums, kurā AS „KIA Auto” tiek noteikts par vienu no Ražotāja pilnvarotajiem izplatītājiem (vairumtirgotājiem), piešķirot tam tiesības apkalpot un pārdot KIA markas transportlīdzekļus, KIA oriģinālās rezerves daļas, citas rezerves daļas un KIA aksesuārus, kā arī attīstīt Latvijas, Lietuvas un Igaunijas teritorijās pilnvaroto pārstāvju (tālākpārdevēju un remontētāju) tīklu. Vairumtirdzniecības līgumā noteikta arī kārtība, kādā Importētājs īsteno tam uzlikto pienākumu attīstīt KIA tīklu un izvirza kritērijus un standartus KIA tīkla Pilnvaroto pārstāvju nominēšanai.

[9.3] Latvijas teritorijā kā importētājs darbojas AS „KIA Auto”, kura organizē un attīsta pilnvaroto tālākpārdevēju un remontētāju darbību Latvijā.

Atbilstoši Ražotāja un Importētāja noslēgtajam līgumam (vairumtirdzniecības līgums, izplatīšanas līgums un Pilnvaroto remontētāju līgums) pieteicējai (AS „KIA Auto”) uzlikts pienākums izveidot KIA markas automašīnu pēcpārdošanas apkalpošanas (remontētāju) tīklu, kas balstīts uz kvalitātes kritērijiem, kā arī organizēt garantijas remontu sniegšanu KIA tīklā. Ražotājs ir pilnvarojis Importētāju Latvijā izveidot *kvalitatīvu selektīvo automašīnu pēcpārdošanas apkalpošanas (remontētāju) tīklu*, kurā, izpildot kvalitatīvos kritērijus, ir tiesības darboties jebkuram remontētājam.

AS „KIA Auto” izveidoja kvalitatīvo selektīvo automašīnu pēcpārdošanas apkalpošanas (remontētāju) tīklu, kurā ietilpa SIA „Gros

Auto Grupa”, SIA „FORUM AUTO”, SIA „KIA Mitau”, SIA „Serviss Vidzemē 2” (pilnvarotie pārstāvji).

[9.4] SIA „Auto Stils Serviss” 2012.gada 12.janvārī ir vērsusies pie KIA autorizētā dīlera SIA „Gros Auto Grupa” ar lūgumu pārbaudīt SIA „Auto Stils Serviss” piederošajai automašīnai *KIA Ceed* ritošo daļu. SIA „Gros Auto Grupa” ir konstatējusi defektus, taču atteikusi garantijas remontu automašīnai *KIA Ceed*, neraugoties uz to, ka automašīnai bija spēkā esoša ražotāja pamata garantija.

SIA „Auto Stils Serviss” 2012.gada 30.augustā nosūtījusi Padomei sūdzību par minēto SIA „Gros Auto Grupa” rīcību.

Pamatojoties uz SIA „Auto Stils Serviss” iesniegumu, Padome savas kompetences ietvaros ir ierosinājusi lietu un veikusi pārbaudi, kuras rezultātā pieņēmusi Lēmumu.

[10] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 149.pantu pierādījumi administratīvajā lietā ir ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti administratīvā procesa dalībnieku prasījumi un iebildumi, kā arī ziņas par citiem faktiem, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 150.panta otrajai daļai iestāde var atsaukties tikai uz tiem pamatojumiem, kuri minēti administratīvajā aktā.

Pārbaudes apjoms un iebildumu robežas ir noteiktas Administratīvā procesa likuma 250.pantā. Saskaņā ar panta pirmajā daļā noteikto tiesa taisa spriedumu, pārbaudījusi, vai:

- 1) administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus;
- 2) administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām;
- 3) administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības.

Savukārt atbilstoši panta otrajā daļā noteiktajam tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.

Ievērojot minētajās tiesību normās noteikto kārtību, apgabaltiesa vispirms izvērtēs Lēmumā ietverto pamatojumu.

[11] Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.pants ir attiecināms uz visiem līgumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un kas nepieļauj, ierobežo, deformē vai traucē konkurenci. Atbilstoši normas nosacījumiem vērtējamajam līgumam jāspēj ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm (piemēram, gadījumā, ja preces izplatīšanas tīkls aptver visu dalībvalsts teritoriju).

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta 1.punktu ir aizliegtas vienošanās, kas būtiski ierobežo vai traucē konkurenci. Ir

aizliegti kā nesaderīgi ar kopējo tirgu visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai traucēt konkurenci kopējā tirgū (piemēram, ja tiek tieši vai netieši noteiktas iepirkuma vai pārdošanas cenas, vai kādi citi tirdzniecības nosacījumi; ja tiek ierobežots vai kontrolēts tirgus; ja līdzvērtīgos darījumos ar dažādiem tirdzniecības partneriem tiek piemēroti atšķirīgi nosacījumi, tādējādi radot tiem neizdevīgus konkurences apstākļus u.tml.).

Atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta 1.punkta nosacījumiem turpmāk minētais ir aizliegts kā nesaderīgs ar iekšējo tirgu: visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū, un jo īpaši darbības, ar kurām: a) tieši vai netieši nosaka iepirkuma vai pārdošanas cenas, vai kādus citus tirdzniecības nosacījumus; b) ierobežo vai kontrolē ražošanu, tirgus, tehnikas attīstību vai investīcijas; c) sadala tirgus vai piegādes avotus; d) līdzvērtīgos darījumos ar dažādiem tirdzniecības partneriem piemēro atšķirīgus nosacījumus, tādējādi radot tiem neizdevīgus konkurences apstākļus; e) slēdzot līgumus, prasa, lai otra puse uzņemtos papildu saistības, kuras pēc savas būtības vai saskaņā ar nozares praksi nekādi nav saistītas ar attiecīgo līguma priekšmetu.

Līdz ar to faktiskie apstākļi lietā jāvērtē, ievērojot minētājās tiesību normās ietverto mērķi, proti, nepieļaut darbības, kas ir vērstas uz konkurences ierobežošanu vai deformēšanu, saglabājot normālu tirgus situāciju.

Ražotāja un Importētāja noslēgtajā Vairumtirdzniecības līgumā AS „KIA Auto” uzlikts pienākums izveidot un attīstīt KIA izplatīšanas un pēcpārdošanas apkalpošanas tīklu Latvijā. Saskaņā ar minēto līgumu pieteicēja AS „KIA Auto” noslēgusi līgumus ar Pilnvarotajiem pārstāvjiem (KIA automašīnu tālākpārdevējiem un remontētājiem), tādējādi pilnvarojot attiecīgās juridiskās personas darboties KIA tīklā savā darbības jomā (tālākpārdevējs un remontētājs vai tikai remontētājs).

No lietā esošo pieteicējas AS „KIA Auto” noslēgto līgumu nosacījumiem izriet, ka pieteicēja ir izveidojusi Latvijā selektīvo izplatīšanas sistēmu mehānisko transportlīdzekļu nozarē.

Atbilstoši Komisijas (ES) 2010.gada 27.maija Regulas Nr.461/2010 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta 3.punkta piemērošanu vertikālu nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām mehānisko transportlīdzekļu nozarē (turpmāk – Regula Nr.461/2010) 1.panta pirmās daļas i) apakšpunktam „selektīvā izplatīšanas sistēma” ir izplatīšanas sistēma, kurā piegādātājs apņemas pārdot līguma preces vai pakalpojumus tieši vai netieši tikai izplatītājiem, kas ir izvēlēti, pamatojoties uz īpašiem kritērijiem, un ja šie izplatītāji apņemas nepārdot šādas preces vai

pakalpojumus nepilnvarotiem izplatītājiem teritorijā, ko piegādātājs rezervējis šīs sistēmas darbībai.

Līdzīga selektīvās izplatīšanas sistēmas definīcija bija ietverta arī Komisijas 2002.gada 31.jūlija Regulas (EK) Nr.1400/2002 par Līguma 81.panta 3.punkta piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām mehānisko transportlīdzekļu nozarē (turpmāk – Regula Nr.1400/2002) (*zaudēja spēku 2010.gada 1.jūnijā*) 1.panta pirmās daļas f) apakšpunktā, savukārt atbilstoši 1.panta pirmās daļas h) apakšpunktam „kvalitatīvā selektīvā izplatīšanas sistēmā” piegādātāja noteiktie izplatītāju vai remontētāju izvēles kritēriji ir kvalitatīvi, ir pieprasīti atbilstīgi līguma precēm vai pakalpojumiem, ir paredzēti vienādi visiem izplatītājiem vai remontētājiem, kas tos piemēro, lai pievienotos izplatīšanas sistēmai, netiek piemēroti diskriminējošā veidā un tieši neierobežo izplatītāju vai remontētāju skaitu.

Ar lietā esošajiem pierādījumiem (dīlera līgumiem, KIA Motors garantijas un apkopes grāmatiņām, interneta vidē publiski pieejamo informāciju par garantijas nosacījumiem KIA automašīnām, SIA „KIA Mitau”, SIA „Gros Auto Grupa” un SIA „Serviss Vidzemē 2” pārstāvju paskaidrojumiem, KIA automašīnu rokasgrāmatām) ir nodibināts fakts, ka Pilnvarotajiem pārstāvjiem piešķirts pilnvarojums darboties KIA tīkla ietvaros, parakstot ar Importētāju attiecīgu līgumu (izplatīšanas un remontētāja līgumu vai tikai remontētāja līgumu). Ražotājs strādā ar Importētāju, bet Importētājs tālāk ar Pilnvarotajiem pārstāvjiem. Pilnvarotie pārstāvji ar Ražotāju paši nekomunicē, visa komunikācija notiek tikai ar Importētāju. Atbilstoši līgumu, kas noslēgti starp Importētāju un Pilnvarotajiem pārstāvjiem, nosacījumiem komunikācija saistībā ar KIA markas automašīnu izplatīšanu un pēcpārdošanas apkalpošanu tiešā veidā norit tikai abu līguma pušu starpā. Pilnvarotie pārstāvji kontaktējas tikai ar Importētāju, kurš savukārt pēc nepieciešamības kontaktējas ar Ražotāju. Arī no līgumiem, kas noslēgti starp Ražotāju un Importētāju, izriet, ka ar KIA markas automobiļu izplatīšanu un pēcpārdošanas apkalpošanu saistītos nosacījumus, norādījumus, ieteikumus, vadlīnijas u.c. informāciju Ražotājs nodod Importētājam, kura pienākums ir šo informāciju nodot tālāk Pilnvarotajiem pārstāvjiem reģionā.

[12] Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 4. – 10.punktā noteiktajam „konkrētais tirgus” ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. „Konkrētās preces tirgus” ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Ar jēdzienu „konkurence” ir jāsaprot pastāvoša vai potenciāla ekonomiskā (saimnieciskā) sāncensība starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem

konkrētajā tirgū, savukārt „konkurenti” ir divi vai vairāki tirgus dalībnieki, kas konkurē. „Prece” ir ķermeniska vai bezķermeniska lieta vai pakalpojums, kas apmierina kādu vajadzību un kam var noteikt cenu, to pārktot vai pārdodot tirgū. „Tirgus dalībnieks” ir jebkura persona (arī ārvalsts persona), kura veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību Latvijas teritorijā vai kuras darbība ietekmē vai var ietekmēt konkurenci Latvijas teritorijā. Ja tirgus dalībniekam vai vairākiem tirgus dalībniekiem kopā ir izšķiroša ietekme pār vienu tirgus dalībnieku vai vairākiem citiem tirgus dalībniekiem, tad visus tirgus dalībniekus var uzskatīt par vienu tirgus dalībnieku. Savukārt „tirgus daļa” ir tirgus dalībnieka piedāvāto preču daļa konkrētajā tirgū attiecībā pret visu šajā tirgū piedāvāto preču apjomu.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka izskatāmās lietas apstākļu kontekstā ir svarīgi noskaidrot to, vai garantijas nosacījumi paredzēja KIA automašīnu īpašniekiem iespēju izvēlēties starp dažādām alternatīvām, veicot KIA automašīnu tehnisko apkopi un remontu garantijas periodā, vai visiem tirgus dalībniekiem (Izplatītāji, Pilnvarotie pārstāvji, neatkarīgie remontētāji un servisi, kā arī automašīnu detaļu tirgotāji) bija vienādas iespējas piedāvāt savus pakalpojumus tirgū.

No lietas materiāliem izriet, ka KIA tīkla dalībnieki tirgo jaunas un lietotas KIA automašīnas, Pilnvarotie pārstāvji nodrošina transportlīdzekļu tehnisko apkopi un remontu garantijas ietvaros, kā arī ārpus tās. Tāpat Pilnvarotie pārstāvji nodrošina KIA automašīnu rezerves daļu izplatīšanu garantijas periodā un arī pēc tā. Atbilstoši KIA Motors garantijas un apkopes grāmatiņās, interneta vidē publiski pieejamajai informācijai par garantijas nosacījumiem KIA automašīnām, kā arī KIA automašīnu rokasgrāmatās ietvertajiem nosacījumiem garantijas remonta pakalpojumu nav iespējams saņemt no neatkarīgajiem remontētājiem, to drīkst veikt tikai Pilnvarotie pārstāvji un tikai tādā gadījumā, ja ir ievēroti garantijas un apkopes grāmatiņā un KIA automašīnas rokasgrāmatā ietvertie noteikumi.

Tā kā garantijas remontu KIA automašīnām par Ražotāja līdzekļiem veic tikai un vienīgi Pilnvarotie pārstāvji, par konkrētās preces tirgu ir atzīstams garantijas remonta pakalpojums katrai automobiļa markai atsevišķi, kā to ir pamatoti konstatējusi Padome.

Apgabaltiesa konstatē, ka garantijas un apkopes grāmatiņās, interneta vidē ievietotajā informācijā par garantijas nosacījumiem KIA automašīnām, kā arī KIA automašīnu rokasgrāmatās Ražotājs ir izvirzījis konkrētus nosacījumus, kuri ir jāizpilda transportlīdzekļa īpašniekam, lai saglabātu Ražotāja garantiju. KIA automašīnas īpašniekam garantijas laikā jāveic regulāras un obligātas mehāniskā transportlīdzekļa tehniskās apkopes pie Pilnvarotajiem pārstāvjiem, jo to noteic Ražotāja garantijas noteikumi. Gadījumā, ja garantijas laikā nepieciešams KIA automašīnai nomainīt detaļu vai veikt transportlīdzekļa remontu, ko nesedz garantija, tas jā dara par automašīnas īpašnieka līdzekļiem, savukārt tos neveicot, garantija var tikt

zaudēta. Ja detaļu nomaiņa un remontdarbi jāveic par klienta līdzekļiem, klientam ir tiesības izvēlēties jebkuru remontētāju, kurš var sniegt atbilstošas kvalitātes pakalpojumus. Tādējādi konkurenti var būt gan Pilnvarotie remontētāji, gan arī neatkarīgie remontētāji. Kā no pieprasījuma, tā arī piedāvājuma puses tehniskās apkopes un remonta pakalpojumu tirgus parasti tiek izdalīts atbilstoši autotransporta markām.

Ar automašīnu rezerves daļu izplatīšanu nodarbojas gan automobiļu ražotāju pilnvaroto tīklu dalībnieki, gan neatkarīgi remontētāji, gan arī uzņēmumi, kas piegādā tikai rezerves daļas. Piedāvājuma efektīvu aizstājamību nodrošina arī interneta veikali, kas ļauj rezerves daļas pasūtīt ar interneta starpniecību, nodrošinot to piegādi pircējam. Rezerves daļu mazumtirdzniecību bieži vien ir grūti nodalīt no vairumtirdzniecības līmeņa, jo ražotāja pilnvaroto tīklu dalībnieki izplata rezerves daļas arī remontētājiem, kas tālāk tās tirgo gala patērētājiem. Tāpat arī interneta veikalos rezerves daļas iegādājas gan paši automobiļu īpašnieki, gan arī remontētāji un rezerves daļu tirgotāji. Tādējādi konkurenti tirgū var būt gan oriģinālo rezerves daļu izplatītāji (tostarp rezerves daļu ražotāju, kas piegādā automobiļu daļas rūpnīcām to komplektēšanai, izplatītāji), gan analogo rezerves daļu izplatītāji.

Ņemot vērā minēto, ir konstatējami trīs konkrētās preces tirgi:

- 1) KIA markas automobiļu garantijas remonta pakalpojuma tirgus Latvijā;
- 2) KIA markas automobiļu tehniskās apkopes un remonta ārpus garantijas nosacījumiem garantijas perioda laikā pakalpojuma tirgus Latvijā;
- 3) automobiļu rezerves daļu izplatīšanas tirgus Latvijā.

Apgabaltiesai nerodas šaubas par to, ka konkrēto pakalpojumu pieprasījumu galvenokārt veido automobiļu turētāji Latvijā, kas tos iegādājas un saņem Latvijā, tādējādi konkrēto pakalpojumu tirgi ģeogrāfiski nav plašāki par Latvijas Republikas teritoriju.

[13] Saistībā ar SIA „Gros Auto Grupa” atteikto garantijas remontu automašīnai *KIA Ceed*, neraugoties uz to, ka automašīnai bija spēkā esoša ražotāja pamata garantija, SIA „Gros Auto Grupa” pārstāvis ir paskaidrojis, ka gadījumā, ja automašīnas tehniskās apkopes darbus nav veicis Pilnvarotais pārstāvis, transportlīdzekļa īpašniekam jāpierāda tehniskās apkopes darbu atbilstība visām Ražotāja prasībām. SIA „Gros Auto Grupa” pārstāvis ir norādījis, ka viņš nesaņēma no SIA „Auto Stils Serviss” pārstāvja visu nepieciešamo dokumentāciju, kas apliecinātu, ka automašīnai *KIA Ceed* būtu veiktas regulārās tehniskās apkopes saskaņā ar Ražotāja prasībām.

No lietā esošajiem pierādījumiem apgabaltiesa nekonstatē, ka KIA automašīnas īpašniekam pie automašīnas iegādes (vai uzreiz pēc tam) būtu izsniegti tādi garantijas noteikumi, kas apliecinātu šādu alternatīvu iespēju,

proti, ka KIA automašīnas īpašnieks, nebaidoties par to, ka varētu tikt zaudēta garantija, būtu tiesīgs garantijas laikā veikt automašīnas apkopi citā servisā (nevis pie Pilnvarotajiem pārstāvjiem), taču ir noformējami un saglabājami konkrēti uzskaitīti dokumenti, kas apliecina veikto darbu kvalitāti un darbu veicēju profesionālās iemaņas. Šādi pierādījumi lietā nav iesniegti. Tieši pretēji, garantijas un apkopes grāmatiņās, interneta vidē ievietotajā informācijā par garantijas nosacījumiem KIA automašīnām, kā arī KIA automašīnu rokasgrāmatās garantijas noteikumu uzstādījums ir nepārprotams, t.i., lai nezaudētu garantiju, KIA automašīnas īpašniekam jārikojas atbilstoši izvirzītajiem garantijas nosacījumiem, jo pretējā gadījumā garantija var tikt zaudēta.

Izlasot garantijas nosacījumus, apgabaltiesai nerodas šaubas par to, ka KIA automašīnas īpašnieks, visticamāk, izvēlēties nevērsties citā servisā tieši tādēļ, ka pastāv risks zaudēt garantiju. Minētie nosacījumi nesatur norādījumus par KIA automašīnas īpašnieka iespēju garantijas laikā veikt automašīnas apkopi vai remontu citā servisā (nevis pie Pilnvarotajiem pārstāvjiem), kā arī nav norādīti konkrēti dokumenti, kurus būtu nepieciešams iesniegt un kuri apliecinātu citā servisā veikto darbu kvalitāti un darbu veicēju profesionālās iemaņas (piemēram, mehāniķa KIA sertifikāts), lai nezaudētu garantiju.

Tādējādi apgabaltiesa no lietas materiāliem konstatē, ka SIA „Auto Stils Serviss” nevarēja būt zināmas tās prasības, ko vēlāk, atsakot veikt automašīnai garantijas remontu, izvirzīja SIA „Gros Auto Grupa” pārstāvis, jo SIA „Auto Stils Serviss” par šādām prasībām nebija informēta.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst par pamatotu Padomes secinājumu, ka, pieprasot informāciju no SIA „Auto Stils Serviss”, SIA „Gros Auto Grupa” mērķis bija pārliecināties, vai regulārās tehniskās apkopes automašīnai *KIA Ceed* ir veiktas savlaicīgi, taču pieprasītais informācijas veids un apjoms ir nesamērīgs un nav pamatojams ar informācijas pieprasīšanas mērķi.

Padome Lēmumā ir atzinusi, ka prasības par sertificēta servisa statusu un KIA remonta atslēdznieka sertifikātu ir attiecināmas uz KIA pilnvarotajiem remontētājiem, jo neatkarīgie remontētāji šādas prasības nevar izpildīt. Sertificēta servisa statuss un KIA remonta atslēdznieka sertifikāts ir priekšnosacījumi, lai kļūtu par pilnvaroto remontētāju KIA tīklā. Tādējādi, prasot izpildīt šādus nosacījumus neatkarīgajam remontētājam, KIA automašīnas īpašniekam faktiski tika pieprasīts pierādīt, ka apkopes darbu veicējs ir izpildījis prasības, kas attiecas uz KIA pilnvarotajiem remontētājiem. Šādi noteikumi nemaz neparedz iespēju, ka apkopes darbus varētu veikt neatkarīgais remontētājs (pat neatkarīgi no veikto darbu kvalitātes), jo neatkarīgais remontētājs nav KIA sertificēts serviss.

Padome ir arī pamatoti atzinusi, ka prasība, lai SIA „Auto Stils Serviss” uzrāda KIA oriģinālo rezerves daļu sarakstu bija nepamatota, jo tehniskās apkopes un remonta darbos, kas neietilpst Ražotāja pamata garantijā (ko Ražotājs neapmaksā automobiļa garantijas ietvaros), klientam būtu jābūt iespējai izmantot ne tikai oriģinālās rezerves daļas, bet arī analogās rezerves daļas. Kā jau iepriekš tika norādīts, SIA „Auto Stils Serviss” vispār nebija informēta par tām prasībām, ko, atsakot veikt automašīnai KIA Ceed garantijas remontu, izvirzīja SIA „Gros Auto Grupa” pārstāvis. Turklāt SIA „Auto Stils Serviss” izvirzītās prasības veikto apkopes darbu identificēšanai un to kvalitātes pierādīšanai, kas bija pamatā Ražotāja garantijas atteikumam, nebija ne pamatotas, ne arī objektīvi nepieciešamas, lai pārliecinātos par savlaicīgi un kvalitatīvi veiktu automašīnas KIA Ceed regulāro tehnisko apkopi.

Tādējādi apgabaltiesa atzīst, ka ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka izskatāmajā gadījumā SIA „Gros Auto Grupa” ir pieprasījusi SIA „Auto Stils Serviss” tādu informāciju, kuru faktiski varētu iesniegt tikai Pilnvarotie pārstāvji (KIA sertificēta servisa statuss, KIA remonta atslēdznieka sertifikāts).

[14] Atbilstoši lietā esošo Pilnvaroto pārstāvju sniegtajiem paskaidrojumiem apkopes un garantijas grāmatiņā ir fiksētas ziņas par to, vai attiecīgajai KIA automašīnai jau iepriekš nav noņemta garantija, kā arī dati par veiktajām tehniskajām apkopēm. Faktiski visus lēmumus, kas ir saistīti ar garantijas laikā veikto tehnisko apkopju novērtēšanu, to veikšanu atbilstoši garantijas noteikumiem, pieņem Pilnvarotais pārstāvis. Pilnvarotie pārstāvji ir paskaidrojuši, ka ir atbilstoši apmācīti, lai varētu patstāvīgi interpretēt garantijas noteikumus un tos piemērot.

No lietas materiāliem apgabaltiesa konstatē, ka AS „KIA Auto” periodiski organizē Pilnvaroto pārstāvju apmācības, lai nodrošinātu garantijas nosacījumu vienveidīgu piemērošanu KIA tīklā. AS „KIA Auto” veic auditus, kuru ietvaros tiek pārbaudīta un kontrolēta Pilnvaroto pārstāvju rīcība, piemērojot garantijas noteikumus. Apgabaltiesa atzīst, ka minētie apstākļi liecina par saskaņotām darbībām KIA tīklā, kā arī par to, ka iesaistītās personas labi pārzina KIA tīklā pastāvošos noteikumus, tos akceptē un piemēro. Minētais izriet arī no AS „KIA Auto” paskaidrojumiem Padomei, proti, ka Importētājs nosaka veidu, kādā Pilnvarotie pārstāvji īsteno garantijas noteikumus un nosacījumus Latvijā.

Pilnvarotie pārstāvji savos paskaidrojumos ir apstiprinājuši to, ka AS „KIA Auto” regulāri veic auditus, bet neatbilstošas Pilnvaroto pārstāvju rīcības gadījumā garantijas remonta pakalpojumi netiek apmaksāti, kā arī var tikt izbeigts pilnvarojuma līgums.

Vienlaikus tiek norādīts, ka gadījumos, kad Pilnvarotajam pārstāvim ar klientu rodas strīdus situācijas, Pilnvarotais pārstāvis var konsultēties ar

Importētāju. Pēc pašu Pilnvaroto pārstāvju paskaidrojumiem, šādas strīdus situācijas ir retums. Ja KIA automašīnai ir spēkā esoša Ražotāja garantija, Pilnvarotais pārstāvis veic transportlīdzekļa pārbaudi un diagnostiku, novērtējot, vai attiecīgais gadījums (defekts) var tikt uzskatīts par Ražotāja rūpnīcas defektu, kura novēršana ir veicama Ražotāja garantijas ietvaros. Pēc remonta darbu veikšanas un diagnosticētā automobiļa defekta novēršanas Pilnvarotais pārstāvis noformē garantijas remonta gadījumu un nosūta garantijas prasību Importētājam. Importētājs katru garantijas prasību izvērtē un, ja nerodas iebildumi vai papildu jautājumi par veiktajiem darbiem un to laikā nomainītajām rezerves daļām, nosūta garantijas prasījumu Ražotājam. Savukārt ražotājs veic samaksu par garantijas remontu Importētājam, kurš tālāk samaksu pārskaita Pilnvarotajam pārstāvim.

Saskaņā ar lietā esošajiem paskaidrojumiem Pilnvarotais pārstāvis saglabā ar garantijas remontu saistītos dokumentus, kuri ir jāuzrāda Importētāja veikto auditu laikā. Gadījumā, ja audita laikā tiek konstatētas kādas veikto garantijas darbu neatbilstības vai par garantijas remonta darbiem saglabātās dokumentācijas nepilnības, piemēram, ja nav ievēroti garantijas un apkopes grāmatiņā ietvertie nosacījumi, Pilnvarotais pārstāvis zaudē transportlīdzekļa remontā ieguldītos līdzekļus, t.i., Importētājs Pilnvarotajam pārstāvim par konkrētajiem darbiem liek atmaksāt naudu.

Tādējādi ar lietā esošajiem pierādījumiem apstiprinās Lēmumā ietvertais secinājums, ka Importētājs atbilstoši tam dotajam deleģējumam caur Pilnvarotajiem pārstāvjiem faktiski ievieš garantijas nosacījumus konkrētajā reģionālajā tirgū, kurā tas ir pilnvarots izveidot, koordinēt, attīstīt un kontrolēt KIA tīklu.

[15] Apgabaltiesa atzīst, ka Padome ir detalizēti analizējusi apkopes un garantijas grāmatiņās ietverto informāciju un nosacījumus garantijas saglabāšanai. Lēmumā norādītos Padomes secinājumus apgabaltiesa atzīst par pareiziem, jo tie atbilst lietā esošajiem pierādījumiem.

AS „KIA Auto” norāda, ka Apkopes un garantijas grāmatiņu noteikumi visiem KIA markas automobiļu modeļiem ir vienādi, atšķiras vien veicamo regulāro apkopju intervāls.

Attiecībā uz KIA tīklā noteikto garantiju (gan Ražotāja garantijas, gan Importētāja garantijas) laikā veiktajām apkopēm Apkopes un garantijas grāmatiņā norādīts, ka tehniskās apkopes talonos ir jāparakstās KIA pārdevējam vai AS „KIA Auto” oficiālā servisa pārstāvim, tikai parakstīti taloni apstiprina pilnu tehnisko apkopi, tie jāuzglabā kopā ar remonta pieteikumiem un rēķiniem transportlīdzekļa sīku mantu kastītē.

No minētā secināms, ka tehniskās apkopes talonos ir jāparakstās KIA pilnvarotajam pārstāvim, turklāt tikai parakstīti taloni apstiprina to, ka tehniskā apkope ir veikta. Tādējādi tehniskās apkopes jāveic pie KIA pilnvarotā remontētāja. Tāpat no apkopes un garantijas grāmatiņās

ietvertajiem nosacījumiem izriet, ka Importētāja garantija zaudē spēku, ja remonts vai tehniskās apkopes nav veiktas AS „KIA Auto” akceptētos servisos vai nav lietotas KIA oriģinālās vai AS „KIA Auto” atļautās rezerves detaļas. Tā kā Importētāja garantijas noteikumos nav norādīts laika periods, kurā transportlīdzekļa īpašniekam ir pienākums ievērot apkopes un garantijas grāmatiņās noteiktos pienākumus, jāsecina, ka arī Ražotāja garantijas laikā, kas ir pirms Importētāja garantijas, tie ir jāievēro, jo pretējā gadījumā tiks zaudēta Importētāja garantija.

Apkopes un garantijas grāmatiņās (2004. līdz 2006.gada redakcijā) ir nepārprotami norādīts, ka Ražotāja un Importētāja garantijas laikā remonts un tehniskās apkopes jāveic tikai un vienīgi pie KIA pilnvarotajiem remontētājiem, kā arī KIA transportlīdzekļa īpašniekam jāizmanto KIA oriģinālās vai AS „KIA Auto” atļautās rezerves detaļas. Vienošanās par šādiem noteikumiem izslēdz neatkarīgos remontētājus no tirgus, kavējot pilnvaroto un neatkarīgo remontētāju, kā arī rezerves daļu piegādātāju konkurenci garantiju laikā.

Savukārt vēlāka perioda Apkopes un garantijas grāmatiņās (no 2006. līdz 2009.gadam) norādīts, ka gadījumā, ja KIA automašīnai atklājas bojājums, kuru sedz garantija, KIA autorizētais pārstāvis tā novēršanai nepieciešamo remontu veic bez maksas. Atbilstoši nosacījumiem KIA automašīnas īpašnieks ir atbildīgs par transportlīdzekļa lietošanu atbilstoši prasībām, kā arī par automašīnas apkopi saskaņā ar lietošanas instrukcijā sniegtajiem norādījumiem. Par transportlīdzekļa kārtējo apkopi ir jāveic ieraksts apkopes un garantijas grāmatiņā, kā arī jāsauglabā dati par visām veiktajām apkopēm, jo var rasties situācijas, kad KIA automašīnas īpašniekam ir jāapliecina, ka ir veiktas prasībām atbilstošas tehniskās apkopes. Ierakstu apkopes un garantijas grāmatiņā ir jāapstiprina KIA autorizētajam pārstāvim. Tāpat no apkopes un garantijas grāmatiņas nosacījumiem izriet, ka gadījumā, ja automašīnas detaļu ir uzstādījis KIA autorizētais pārstāvis, to remontē vai aizvieto pilnīgi bez maksas. Savukārt gadījumā, ja to uzstādījis kāds cits, maksa par rezerves daļu netiek ņemta, taču par darbu ir jāmaksā automašīnas īpašniekam.

Apgabaltiesa atzīst, ka garantijas piemērošanas nosacījumi ir definēti ļoti skaidri un saprotami, tāpēc iespēja, ka garantijas piemērošanas nosacījumi tiks nepareizi saprasti, ir ārkārtīgi niecīga.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa uzskata, ka ir pamatots Padomes secinājums, ka KIA rezerves daļu remontēšanas un aizvietošanas maksas par darbu diferencēšanas noteikums attur KIA transportlīdzekļu īpašniekus uzstādīt rezerves daļas pie neatkarīgajiem remontētājiem, jo automašīnas īpašniekam potenciāli jāreķinās ar lielākām izmaksām gadījumā, ja rezerves daļas uzstādītas pie neatkarīgā remontētāja. Tādējādi tiek ierobežotas neatkarīgo remontētāju iespējas darboties tirgū. Nav objektīvi pamatoti samaksu par rezerves daļas uzstādīšanu piemērot automobiļa īpašniekam

atkarībā no tā, vai rezerves daļu uzstādījis KIA pilnvarotais remontētājs vai neatkarīgais remontētājs.

Atbilstoši apkopes un garantijas grāmatiņās (no 2010. līdz 2013.gadam) ietvertajiem nosacījumiem KIA automašīnas īpašniekam noteikti līdzīgi pienākumi. Par apkopi saskaņā ar lietošanas instrukcijā sniegtajiem norādījumiem ir jāveic ieraksts apkopes un garantijas grāmatiņā, kā arī jā saglabā dati par visām veiktajām apkopēm, jo var rasties situācijas, kad KIA automašīnas īpašniekam ir jāapliecina, ka tehniskās apkopes ir veiktas atbilstoši prasībām. Tiek rekomendēts visas transportlīdzekļa regulārās tehniskās apkopes veikt pie KIA pilnvarotā pārstāvja. Savukārt gadījumā, ja apkopi nav veicis pilnvarots KIA pakalpojumu serviss, garantijas pakalpojuma saņemšanai KIA transportlīdzekļa īpašniekam ir jāpierāda tehniskās apkopes veikšana un izdarīto apkopes darbu un darbību atbilstība Ražotāja un AS „KIA Auto” prasībām. Transportlīdzekļa tehniskās apkopes veikšana ir jāapstiprina KIA pilnvarotajam pārstāvim, kā arī ir jānorāda KIA pārstāvis, kas veicis kārtējo tehnisko apkopi. Arī attiecībā uz automašīnas rezerves daļu remontēšanu un aizvietošanu apkopes un garantijas grāmatiņā ir ietverti nosacījumi, kas ierobežo neatkarīgo remontētāju iespēju darboties tirgū.

Tā kā visās izvērtētajās apkopes un garantijas grāmatiņās ir nepārprotami norādīts, ka KIA transportlīdzekļa tehniskās apkopes apstiprinājumu var veikt tikai un vienīgi KIA pilnvarotais pārstāvis, turklāt ir jā saglabā KIA pilnvaroto servisu dati, apgabaltiesai nav šaubu par to, kā šādu informāciju pārbaudāmajā periodā uztvēra KIA automašīnu īpašnieki. Proti, no apkopes un garantijas grāmatiņās ietvertās informācijas nekādā veidā nav izdarāms secinājums, ka KIA transportlīdzekļa regulāro tehnisko apkopi garantijas periodā varētu veikt arī pie neatkarīgā remontētāja, neriskējot zaudēt garantiju.

Pieteicēja argumentē, ka apkopes un garantijas grāmatiņās ietvertās prasības nepiesaista pircēju kādam konkrētam pakalpojumu sniedzējam, bet norāda uz nepieciešamību nodrošināt dokumentāciju (pierādījumus), kas var apstiprināt, ka pakalpojumus sniedz pienācīgi apmācīts un kvalificēts personāls.

No lietas materiāliem apgabaltiesa konstatē, ka apkopes un garantijas grāmatiņās nav ietverta informācija KIA automašīnu īpašniekiem par to, kādā kārtībā viņi ir tiesīgi vērsties pie neatkarīgajiem remontētājiem, t.i., konkrēti kādas prasības tad būtu jāizpilda un kādi dokumenti būtu noformējami, lai nezaudētu garantiju, tāpat arī nav atsaucis, piemēram, uz interneta vietni, kur ar šādu informāciju būtu iespējams iepazīties.

Līdz ar to ir noraidāmi kā nepamatoti pieteicējas iebildumi par to, ka KIA automašīnu īpašniekiem nebija nekādu šķēršļu vērsties pie neatkarīgajiem remontētājiem un veikt transportlīdzekļa tehnisko apkopi, neriskējot zaudēt garantiju.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa piekrīt Padomes secinājumiem, ka maksa par KIA rezerves daļu, uz kurām attiecās garantija, remontēšanas un aizvietošanas darbu tika diferencēta atkarībā no darbu veicēja, kas atturēja KIA automašīnu īpašniekus uzstādīt rezerves daļas pie neatkarīgajiem remontētājiem, jo pretējā gadījumā bija jārēķinās ar lielākām izmaksām. Tādējādi tika ierobežotas neatkarīgo remontētāju iespējas darboties tirgū.

Apgabaltiesa uzskata, ka Padome ir pareizi interpretējusi apkopes un garantijas grāmatiņās ietvertās prasības, jo nosacījumu saturiskais vēstījums ir nepārprotams. Turklāt visas prasības, kas ir noteiktas apkopes un garantijas grāmatiņās, jāinterpretē savstarpējā kopsakarībā un kontekstā ar to, kā tās tiks faktiski izpildītas, kā atbilstoši nosacījumiem būtu jārikojas KIA automašīnas īpašniekam. Šajā gadījumā ierobežojumu konkurencei radīja ne tikai apkopes un garantijas grāmatiņā ietvertie nosacījumi, ka garantijas darbības laikā visas KIA automašīnas tehniskās apkopes ir jāveic un jāapstiprina tikai pie Pilnvarotā pārstāvja, ka drīkst izmantot tikai un vienīgi KIA oriģinālās rezerves daļas, bet arī citi noteikumi, kas bija ietverti apkopes un garantijas grāmatiņā, ar norādēm, ka tie ir jāizpilda, lai saglabātu garantiju. Padome ir pareizi norādījusi arī to, ka nav izšķirošas nozīmes tam, konkrēti ar kādiem vārdiem tiek izteikts ierobežojošais nosacījums, svarīgi ir saprast vēstījuma būtību un mērķi, proti to, kāda KIA automašīnu īpašnieku uzvedība faktiski tiek panākta ar konkrētiem nosacījumiem.

Padome ir izdarījusi pamatotus secinājumus par to, kādu konkurenci ierobežojošu efektu kopumā rada ierobežojošie noteikumi un ar tiem uzliktie pienākumi KIA automašīnu īpašniekiem. Savukārt pieteicēja AS „KIA Auto” savus argumentus lietas izpētes laikā iestādē un arī vēlāk apgabaltiesā ir balstījusi uz tādiem nosacījumiem, kas nemaz nav ietverti apkopes un garantijas grāmatiņās, un līdz ar to tie nevarēja būt zināmi KIA transportlīdzekļu īpašniekiem. Turklāt pieteicējas piedāvātā apkopes un garantijas grāmatiņu nosacījumu interpretācijas versija ar lietā esošajiem pierādījumiem, tostarp Pilnvaroto pārstāvju sniegtajiem paskaidrojumiem neapstiprinās.

Tādējādi ir pamatots Padomes secinājums, ka ierobežojošie garantijas noteikumi KIA tīklā ir paredzēti kā KIA automašīnu īpašnieku pienākums, kura izpilde ierobežo konkurenci. Atbilstošas kvalitātes remonta darbu un automašīnas rezerves daļu izvēle, veicot remontu un tehniskās apkopes garantijas laikā, ir atstājama automašīnas īpašnieka ziņā. Par zaudējumiem, kas automašīnas īpašniekam radušies nekvalitatīvi veiktu remonta un tehniskās apkopes darbu dēļ, civiltiesiski atbildīgs ir darbu izpildītājs, un automašīnas īpašnieks zaudējumus var prasīt no neatkarīgā remontētāja. Līdz ar to pieteicēja ir nepamatoti argumentējusi, ka KIA būtu jākompensē izmaksas, kas saistītas ar neatkarīgo remontētāju nekvalitatīvu darbu.

[16] Padome ir konstatējusi, ka KIA automobiļu oficiālā importētāja Baltijas valstīs AS „KIA Auto” interneta vietnē (<http://www.kia.ee>) vismaz no 2012.gada 12.septembra līdz 2013.gada 12.jūlijam sadaļā „Garantija” bija pieejama informācija par KIA automobiļu garantijas nosacījumiem. Sadaļā „Garantijas nosacījumi” bija informācija par to, ka tie ir KIA Motors rūpnīcas garantijas nosacījumi, kas jāizpilda, lai garantiju varētu piemērot.

Arī interneta vietnēs pieejamā informācija bija līdzīga tai informācijai, kas bija ietverta apkopes un garantijas grāmatiņās, tostarp, ka visas regulārās apkopes savlaicīgi jāveic pie KIA pilnvarotā pārstāvja, ko apliecina attiecīgs ieraksts, kā arī automašīnas regulārās apkopes un garantijas remonta darbiem jāizmanto tikai un vienīgi KIA oriģinālās rezerves daļas. Tāda pati informācija norādītajā laika periodā bijusi pieejama arī interneta vietnē (<http://www.kiaauto.lv>).

Minētais tikai apstiprina Padomes izdarītos secinājumus saistībā ar apkopes un garantijas grāmatiņās ietvertajiem nosacījumiem.

Apgabaltiesa atzīst, ka Padomes izdarītos secinājumus saistībā ar apkopes un garantijas grāmatiņās ietvertajiem nosacījumiem apstiprina ne vien interneta vietnēs pieejamā informācija par garantijas saglabāšanas noteikumiem, bet arī KIA izplatīšanas tīkla dalībnieku sniegtie paskaidrojumi Padomes pārstāvjiem un lietā konstatētie apstākļi. Ir pamatots Lēmumā ietvertais Padomes secinājums, ka KIA tīklā pastāv vienošanās par garantijas noteikumiem, kas paredz, ka KIA automašīnu īpašniekiem, lai saglabātu garantiju, visas KIA ražotāja paredzētās automašīnas regulārās tehniskās apkopes garantijas periodā ir jāveic tikai pie KIA Pilnvarotajiem pārstāvjiem, un tādējādi tiek kavēta konkurence remonta un tehniskās apkopes pakalpojumu tirgū, turklāt KIA automašīnu remontā un tehniskajās apkopēs garantijas periodā ir pienākums izmantot tikai un vienīgi KIA Ražotāja oriģinālās rezerves daļas, un tādējādi tiek kavēta konkurence rezerves daļu izplatīšanas tirgū.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka Padome lietas izpētes laikā iestādē bija ieguvusi pietiekamus pierādījumus, kam ir nozīme šīs lietas pareizā izspriešanā. Lēmumā ir ietverts pietiekams pamatojums, no kura ir iespējams saprast, kādēļ Padome ir izdevusi tieši šādu administratīvo aktu. Padomes argumentācija ir balstīta tiesību normās, kā arī tā atbilst lietā esošajiem pierādījumiem. Tāpat ir izvērtēti visi pieteicējas paustie iebildumi un apsvērumi, sniedzot uz tiem iestādes pretargumentus.

[17] Kā jau iepriekš tika norādīts, saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktu ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par darbībām (bezdarbību), kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir

spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana kādā konkrētajā tirgū.

Atbilstoši lietā konstatētajiem apstākļiem KIA tīklā pastāv vienošanās par garantijas noteikumiem, saskaņā ar kuriem KIA automašīnu īpašniekiem, lai saglabātu transportlīdzekļa garantiju, visas KIA ražotāja paredzētās automašīnas regulārās tehniskās apkopes garantijas periodā jāveic tikai pie KIA Pilnvarotajiem pārstāvjiem, tādējādi kavējot konkurenci remonta un tehniskās apkopes pakalpojumu tirgū, kā arī KIA transportlīdzekļu īpašniekiem automašīnas remontā un tehniskajās apkopēs garantijas periodā jāizmanto tikai un vienīgi KIA Ražotāja oriģinālās rezerves daļas, kavējot konkurenci rezerves daļu izplatīšanas tirgū.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka šāda vienošanās ir aizliegta, pamatojoties uz Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punktu.

Saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta otro daļu par spēkā esošām tiek atzītas tādas vienošanās, kuras veicina preču ražošanas vai realizācijas uzlabošanu vai ekonomisko attīstību, radot labumu patērētājiem, un tām šā panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu nepiemēro, turklāt šīs vienošanās:

1) neuzliek attiecīgajiem tirgus dalībniekiem ierobežojumus, kuri nav nepieciešami minēto mērķu sasniegšanai;

2) nedod iespēju likvidēt konkurenci ievērojamā konkrētā tirgus daļā.

Apgabaltiesa uzskata, ka lietā konstatētajos apstākļos pastāv ierobežojumi konkurencei tādējādi, ka faktiski ar garantijas noteikumiem tiek samazināts konkurējošu pakalpojumu sniedzēju skaits, kāds tas būtu, ja garantijas noteikumi netiktu piemēroti, bet pastāvētu normāla tirgus situācija. Līdz ar to arī faktiski tika samazināts konkurences spiediens, kura rezultātā normālā tirgus situācijā samazinās cena un palielinās preces un pakalpojuma kvalitāte. Apgabaltiesa atzīst, ka piemērotie konkurenci ierobežojošie nosacījumi nebija nepieciešami, lai sasniegtu pieteicējas AS „KIA Auto” norādīto mērķi – aizsargāt KIA automašīnu īpašniekus no nekvalitatīviem remontiem. KIA pilnvaroto servisu pakalpojumus KIA automašīnu īpašnieki var izvēlēties arī tad, ja nepastāv konkurenci ierobežojoši noteikumi. Savukārt, pastāvot konkurences ierobežojumiem, tiek samazināta patērētāju iespēja izvēlēties starp vairākiem tehnisko apkopju veicējiem, kas savukārt deformē konkurenci, samazinot spiedienu uz tehniskās apkopes pakalpojuma cenām, tāpēc patērētājs neko neiegūst no šādas aizliegtas vienošanās.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka Lēmumā ir pareizi secināts, ka, ierobežojot KIA automašīnu īpašnieku iespējas veikt transportlīdzekļa remontu un regulārās tehniskās apkopes pie neatkarīgajiem remontētājiem garantijas periodā, no tirgus var tikt izstumti neatkarīgie remontētāji, kas normālā tirgus situācijā izdara būtisku konkurences

spiedienu, jo neatkarīgo remontētāju uzņēmējdarbības modelis un saistītās darbības izmaksas atšķiras no modeļiem un izmaksām pilnvarotajos tīklos.

Apgabaltiesai nerodas šaubas par to, ka, aizliedzot analogo rezerves daļu izmantošanu KIA automašīnu regulārajās tehniskajās apkopēs garantijas periodā, tiek būtiski ierobežota rezerves daļu izplatītāju piekļuve tirgum, un tādējādi konkurence tiek ierobežota konkrēto tirgu būtiskā daļā.

Tiesa piekrīt Lēmuma pamatojumā norādītajiem Padomes argumentiem, ka konkurences likvidēšana vai kavēšana attiecībā pret neatkarīgajiem remontētājiem nodara kaitējumu patērētājiem, jo tiek samazināta patērētāju iespēja izvēlēties starp vairākiem remonta un tehnisko apkopju veicējiem, kas samazina vai kavē spiedienu uz remonta un tehniskās apkopes pakalpojuma cenām. Starp automobiļu ražotāju pārdotām un tālāk pārdotām oriģinālajām rezerves daļām un analogajām rezerves daļām bieži vien pastāv ievērojamas cenu atšķirības. Patērētājs būtisku labumu iegūst, ja analogu atbilstošas kvalitātes konkurējošu rezerves daļu izmantošana netiek ierobežota garantijas laikā. Līdz ar to vienošanās neveicina preču ražošanas vai realizācijas uzlabošanu vai ekonomisko attīstību, nerada labumu patērētājiem, taču uzliek tirgus dalībniekiem ierobežojumus, kas nav nepieciešami AS „KIA Auto” apgalvoto mērķu sasniegšanai, kā arī likvidē konkurenci ievērojamā konkrēto tirgu daļā, tāpēc vienošanās neizpilda Konkurences likuma 11.panta otrās daļas kumulatīvos kritērijus un ir aizliegta saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmo daļu.

[18] Rezumējot minēto, apgabaltiesa secina, ka Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs, tas ir atbilstošs lietā konstatētajiem apstākļiem un lietā esošajiem pierādījumiem.

[19] Izvērtējot pieteicēju paustos iebildumus par Padomes izdoto administratīvo aktu, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[20] AS „KIA Auto” uzskata, ka Padome Lēmumā nav pienācīgi izvērtējusi ekonomiskos un juridiskos aspektus, kas ir saistīti ar konkrēto garantijas noteikumu mērķi kā tādu, kā arī faktiskos apstākļus, kas saistīti ar garantijas noteikumu interpretāciju un praktisko piemērošanu.

Apgabaltiesa jau iepriekš norādīja, ka, iepazīstoties ar KIA Motors garantijas un apkopes grāmatiņās ietvertu informāciju, kā arī ar KIA automašīnu rokasgrāmatās ietvertu informāciju, jāatzīst, ka faktiskais garantijas noteikumu mērķis ir bijis panākt konkrētu rīcību no KIA automašīnu īpašnieku puses, un konkrēti to, lai KIA automašīnas garantijas periodā transportlīdzekļa īpašnieki vēršas tikai pie KIA pilnvarotajiem pārstāvjiem.

Lietā ir noskaidrots, ka garantijas noteikumu uzstādījums bija nepārprotams, tādēļ KIA transportlīdzekļu īpašnieki, visticamāk, nemaz

neizvēlējās vērsties pie neatkarīgā remontētāja, kā arī neizvēlējās iegādāties un uzstādīt KIA automašīnai rezerves daļas, kas nav KIA oriģinālās rezerves daļas vai KIA atļautās rezerves daļas, un kuras nav iegādātas pie Pilnvarotā pārstāvja, jo pretējā gadījumā var tikt zaudēta garantija.

Secināms, ka tieši ar garantijas noteikumiem tika panākta KIA transportlīdzekļu īpašnieku vēlamā uzvedība, jo gadījumā, ja garantijas periodā KIA automašīnas īpašnieks izvēlas vērsties pie neatkarīgā remontētāja, nevis pie KIA pilnvarotā pārstāvja, garantija tiek zaudēta.

Pieteicēja AS „KIA Auto” vairākkārt ir uzsvērusi, ka šāda prasība bija objektīvi nepieciešama, lai nepieļautu nekvalitatīvas KIA automašīnu tehniskās apkopes un remontus pie neatkarīgajiem remontētājiem.

Minētajam pieteicējas AS „KIA Auto” argumentam apgabaltiesa nevar piekrist, jo apgabaltiesas ieskatā garantijas un apkopes grāmatiņās ietvertie konkurenci ierobežojošie nosacījumi pieteicējas minēto mērķi neattaisno un nesasniedz.

Jau vērtējot Lēmumā ietvērto pamatojumu, apgabaltiesa secināja, ka Padome Lēmumā ir izvērtējusi gan garantijas noteikumu mērķi, gan pašu noteikumu nozīmi, gan arī apstākļus, kas saistīti ar garantijas noteikumu piemērošanu. Savukārt pieteicējas izvirzītā versija par garantijas noteikumu interpretācijas iespējām ar lietas materiāliem neapstiprinās. Lietā ir konstatēts, ka KIA autorizētais dīleris SIA „Gros Auto Grupa” atteica SIA „Auto Stils Serviss” piederošajai automašīnai *KIA Ceed* garantijas remontu (neraugoties uz to, ka automašīnai bija spēkā esoša ražotāja pamata garantija) tieši tādēļ, ka SIA „Auto Stils Serviss” nebija ievērojusi apkopes un garantijas grāmatiņā noteiktos nosacījumus.

Lietā esošā elektroniskā sarakste starp SIA „Auto Stils Serviss” un SIA „Gros Auto Grupa” minēto pilnībā apstiprina, jo SIA „Gros Auto Grupa” būtībā ir pieprasījusi, lai SIA „Auto Stils Serviss” izpilda tādas prasības, kādas spētu izpildīt tikai KIA pilnvarotais pārstāvis, un Lēmuma pamatojumā Padome ir izvērsti analizējusi minētos apstākļus.

Tāpat Padome Lēmuma pamatojumā ir analizējusi apkopes un garantijas grāmatiņu nosacījumu nozīmi un to piemērošanas iespējas praksē. Apgabaltiesa uzskata, ka Padomes izdarītie secinājumi atbilst lietā esošajiem pierādījumiem.

Apkopes un garantijas grāmatiņā ir norādītas KIA autorizētās remontdarbnīcas (KIA autorizētie pārstāvji), kuras *KIA Motors Corporation* ir pilnvarojusi apkalpot KIA automašīnas un veikt apkopes un garantijas grāmatiņā noteikto remontu. Kā jau iepriekš tika norādīts, veikt ierakstus un apstiprinājumus apkopes un garantijas grāmatiņās ir tiesīgs tikai un vienīgi KIA pilnvarotais pārstāvis. Savukārt sadaļā „Garantijas apkopes noteikumi” tiek uzsvērts, ka KIA automašīna kopā ar apkopes un garantijas grāmatiņu jānogādā KIA autorizētajam pārstāvim, pakalpojumus var sniegt jebkurš KIA autorizētais pārstāvis, taču nekādi alternatīvi risinājumi vai iespējas nav

minētas. Apkopes un garantijas grāmatiņas sadaļā „Garantija neietver” ir nepārprotami norādīts, ko garantija neietver, piemēram, ka garantija neietver KIA neautorizētās darbnīcās veiktos virsbūves remonta vai krāsošanas darbus un to izraisītos bojājumus; nepareizi uzstādītas detaļas, kuras nav uzstādījis KIA autorizētais pārstāvis; citas rezerves daļas vai piederumus, kurus nav izgatavojusi KIA, taču kuras KIA autorizētais pārstāvis var uzstādīt KIA automašīnā. Apgabaltiesa uzskata, ka apkopes un garantijas grāmatiņā ietvertos noteikumus nav iespējams interpretēt un piemērot savādāk, kā vien pēc to gramatiskās jēgas, kas arī pilnībā apstiprinās ar lietā konstatētajiem apstākļiem un KIA pilnvaroto pārstāvju sniegtajiem paskaidrojumiem. Apgabaltiesa ņem vērā arī to, ka identiski garantijas nosacījumi pārbaudāmajā periodā bija pieejami KIA interneta vietnēs. Lietā ir KIA pilnvaroto pārstāvju sniegtie paskaidrojumi, no kuriem cita starpā izriet, ka garantijas remonts tiek atteikts, ja apkopes un garantijas grāmatiņā ietvertie garantijas nosacījumi nav izpildīti.

[21] Pieteicēja sava viedokļa pamatošanai ir iesniegusi cita transportlīdzekļa *KIA Sportage* (valsts reģistrācijas Nr.HG2728) garantijas un tehniskās apkopes vēsturi (*lietas 10.pielikuma 65. – 77.lapa*), kā arī citus dokumentus (*lietas 2.sējuma 151., 152. – 257.lapa*) un Audita rezultātu apkopojumu (*lietas 2.sējuma 279. – 293.lapa*), lai pierādītu, ka praksē tomēr ir bijuši atsevišķi gadījumi, kad KIA automašīnai tehniskā apkope vai remonts veikts neautorizētā servisā. Pieteicēja uzsver, ka vienīgā prasība bijusi, lai klients pierāda to, ka visas darbības, kas veiktas neautorizētā servisā, atbilst KIA kvalitātes standartiem.

Apgabaltiesas ieskatā pieteicējas norādītais arguments neatspēko visus iepriekš konstatētos apstākļus un lietā esošos pierādījumus. Turklāt viens šāds gadījums (vai daži atsevišķi gadījumi) ir vērtējams kā izņēmums, nevis kā KIA tīklā pastāvoša prakse, par kuru būtu bijuši informēti KIA transportlīdzekļu īpašnieki.

Pieteicēja iebilst, ka vienīgā prasība bijusi, lai klients pierāda to, ka visas darbības, kas veiktas neautorizētā servisā, atbilst KIA kvalitātes standartiem, taču apgabaltiesa minēto iebildumu vērtē kritiski. Pirmkārt, ne šāda iespēja – vērsties neautorizētā servisā, ne arī kārtība, kādā klientam būtu jāpierāda darbu un darbu veicēju kvalitātes atbilstība KIA standartiem (norādot konkrētus dokumentus, kas būtu iesniedzami) apkopes un garantijas grāmatiņā nav norādīta, tāpat tas nav bijis norādīts arī interneta vietnēs. Otrkārt, apgabaltiesa jau iepriekš atzina, ka izskatāmajā gadījumā SIA „Gros Auto Grupa” būtībā ir pieprasījusi, lai SIA „Auto Stils Serviss” izpilda tādas prasības, kādas spētu izpildīt tikai un vienīgi KIA pilnvarotais pārstāvis, kas lietā konstatētajos apstākļos nebija nedz nepieciešams, nedz arī attaisnojams.

Pieteicēja ir iesniegusi arī aptaujas lapas, kurās automašīnu īpašnieki snieguši atbildes uz pieteicējas jautājumiem (*lietas 3.sējuma 6., 7. – 10.lapa*).

Vispirms apgabaltiesa norāda, ka nav zināms, kādos apstākļos tikušas noformētas lietā iesniegtās aptaujas lapas. Ne Padomei, ne arī apgabaltiesai neradās iespēja pārbaudīt iesniegtajās aptaujas lapās uzrādītās ziņas, jo aptaujas lapās minētās personas netika pieteiktas kā liecinieki, kā arī apgabaltiesai netika iesniegti atbilstīgi dokumentāri pierādījumi, kas apstiprinātu aptaujas lapās minētos faktus. Apgabaltiesa ņem vērā to, ka lietas izpētes laikā iestādē AS „KIA Auto” šāda veida materiālus Padomei nebija iesniegusi, kā arī nebija identificējusi konkrētās personas, kuras varētu sniegt Padomei objektīvi pārbaudāmas ziņas, kam būtu nozīme lietas izpētes laikā, līdz ar to administratīvā procesa laikā iestādē Padome šos apstākļus nav pārbaudījusi.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējas iesniegtie materiāli neatspēko lietā konstatētos apstākļus un lietā esošos pierādījumus.

[22] Pieteicēja argumentē, ka SIA „Gros Auto Grupa” ir pilnīgi patstāvīgi ir atteikusi SIA „Auto Stils Serviss” piederošajai automašīnai *KIA Ceed* garantijas remontu, un ka pieteicējai par to nekas neesot bijis zināms.

Minētajam pieteicējas iebildumam apgabaltiesa nevar piekrist, jo ar lietā esošajiem pierādījumiem apstiprinās fakts, ka KIA pilnvarotie pārstāvji bija saistīti ar garantijas noteikumiem. Nav konstatējama Pilnvarotā pārstāvja motivācija patstāvīgi atteikt garantijas remontu, jo tad Pilnvarotais pārstāvis nesaņem samaksu, turklāt KIA automašīnas īpašnieks var izvēlēties citu Pilnvaroto pārstāvi, lai saņemtu garantijas remontu. Lietā konstatētos konkurenci ierobežojošos noteikumus ir ieviesusi AS „KIA Auto”, bet Pilnvarotie pārstāvji ir bijuši spiesti akceptēt un pildīt AS „KIA Auto” izvirzītos noteikumus attiecībā uz garantijas remonta noteikumu piemērošanu, lai vispār varētu darboties KIA tīklā. Līdz ar to apgabaltiesa kritiski vērtē pieteicējas argumentus, ka AS „KIA Auto” nav bijusi iesaistīta konkurenci ierobežojošo noteikumu īstenošanā KIA tīklā. Ir pamatots Lēmumā ietvertais Padomes secinājums, ka tad, ja garantijas piešķiršana būtu bijusi atkarīga tikai no SIA „Gros Auto Grupa”, tā varētu atteikt garantiju individuāli un neatkarīgi. SIA „Gros Auto Grupa” bija jāievēro Importētāja garantijas noteikumi, lai varētu darboties KIA tīklā un saņemt samaksu par veiktajiem garantijas remonta darbiem no AS „KIA Auto”. Minētie apstākļi apstiprinās arī ar citu Pilnvaroto pārstāvju sniegtajiem paskaidrojumiem.

[23] Pieteicēja AS „KIA Auto” ir norādījusi, ka garantijas noteikumi nav uzskatāmi par vienošanos Konkurences likuma izpratnē.

Apgabaltiesa minētajam pieteicējas viedoklim nevar piekrist, jo šāds pieteicējas viedoklis tiesību normās nav balstīts un tas neatbilst lietā esošajiem pierādījumiem.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 11.punktu vienošanās ir divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās, kā arī lēmums, ko pieņēmusi reģistrēta vai neregistrēta tirgus dalībnieku apvienība (asociācija, savienība u.tml.) vai tās amatpersona.

Pieteicēja norāda, ka garantijas noteikumus nosaka Ražotājs, savukārt Importētāja uzdevums ir ieviest minētos noteikumus tajā teritorijā, par kuru atbild attiecīgais Importētājs.

Minēto pieteicējas argumentu apgabaltiesa uzskata par nepamatotu, jo ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts fakts, ka pieteicēja AS „KIA Auto” ir pilnībā akceptējusi Ražotāja noteiktos garantijas nosacījumus, kā arī ir patstāvīgi un ilgstošā laika periodā nodrošinājusi to izplatīšanu tālāk Pilnvarotajiem pārstāvjiem. Šādi apstākļi viennozīmīgi norāda uz līgumiskām attiecībām starp Ražotāju un pieteicēju AS „KIA Auto”, kā arī starp pieteicēju un Pilnvarotajiem izplatītājiem (*sal. sk. arī Eiropas Savienības Tiesas 1983.gada 25.oktobra sprieduma lietā Nr.C-107/82 38.-39.punktu*).

Izskatāmajā gadījumā garantijas nosacījumu piemērošana patērētājiem ir saistīta ar to, ka pieteicēja AS „KIA Auto” un Pilnvarotie pārstāvji ir piekrituši (saskaņojuši) šādus garantijas nosacījumus piedāvāt patērētājiem. Līdz ar to apgabaltiesa uzskata, ka garantijas nosacījumi ir atzīstami par vienošanos Konkurences likuma izpratnē.

[24] Pieteicēja AS „KIA Auto” ir izvirzījusi argumentus par to, ka Lēmumā konstatētā vienošanās nav uzskatāma par tādu, kuras mērķis būtu konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

Konkurences padome, sniedzot rakstveida paskaidrojumu lietā, ir atsaukusies uz tiesu praksē nostiprinātajām atziņām, ka noteikta veida tirgus dalībnieku vienošanās tādā mērā rada kaitējumu konkurencei, ka var uzskatīt, ka to seku pārbaude nav vajadzīga. Vienlaikus Padome ir norādījusi uz to, ka Lēmums pamatots ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu tieši seku dēļ, nevis mērķu dēļ (*lietas II sējuma 52.lapa*).

Vērtējot to, vai Lēmumā ir pamatoti secināts, ka vienošanās ir aizliegta seku dēļ, apgabaltiesa ņem vērā lietā konstatētos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, kā arī Eiropas Savienības Tiesas nolēmumos paustās atziņas un sniegto tiesību normu interpretāciju.

Eiropas Savienības Tiesa savos nolēmumos ir vairākkārt atzinusi, ka, lai vienošanos atzītu par aizliegtu seku dēļ, jāsavāc pierādījumu kopums, no kura izriet, ka konkurence faktiski un būtiski ir tikusi vai nu traucēta, vai ierobežota, vai izkropļota (*sal. sk., piemēram, Eiropas Savienības Tiesas 2013.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.C-32/11 34.punktu*).

Novērtējot nolīgumu vai darbību sekas saistībā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.pantu, ir obligāti jāievēro to konkrētie apstākļi, īpaši

ekonomiskais un tiesiskais konteksts, kurā darbojas attiecīgie uzņēmumi, attiecīgo preču vai pakalpojumu raksturs, kā arī faktiskie darbības un attiecīgā tirgus vai tirgu struktūras nosacījumi (*sk., piemēram, Eiropas Savienības Tiesas 2006.gada 23.novembra sprieduma lietā Nr.C-238/05 49.punktu*).

Lai strīdus nolīgumu tā izraisīto seku dēļ varētu uzskatīt par aizliegtu, konkurences nosacījumi ir jāpārbauda situācijā bez apstrīdētā nolīguma (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 1998.gada 28.maija sprieduma lietā Nr.C-7/95 76.punktu*). Vērtējums neattiecas tikai uz pašreizējām sekām, un ir jāņem vērā arī attiecīgā nolīguma vai darbības potenciālā ietekme uz konkurenci (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 2015.gada 26.novembra sprieduma lietā C-345/14 30.punktu*).

Vērtējot ekonomisko un tiesisko kontekstu, kurā darbojas uzņēmumi, apgabaltiesa ņem vērā Eiropas Komisijas regulas Nr.461/2010 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta 3.punkta piemērošanu vertikālu nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām mehānisko transportlīdzekļu nozarē ievaddaļā noteikto, ka noteikta veida vertikāli nolīgumi var uzlabot ekonomisko efektivitāti ražošanas vai izplatīšanas ķēdē, veicinot labāku koordināciju starp iesaistītajiem uzņēmumiem (7.punkts), savukārt grupālā atbrīvojuma regulu darbības jomā nevajadzētu ietvert vertikālus nolīgumus, kas ietver ierobežojumus, kuri visticamāk ierobežos konkurenci un kaitēs patērētājiem vai kuri nav nepieciešami, lai sasniegtu efektivitātes palielināšanos (8.punkts).

Saskaņā ar Komisijas paziņojuma „Papildu pamatnostādnes par vertikālajiem ierobežojumiem nolīgumos par mehānisko transportlīdzekļu pārdošanu un remontu, un par mehānisko transportlīdzekļu rezerves daļu izplatīšanu” (2010/C 138/05) 60.punktu, vērtējot vertikālu nolīgumu ietekmi uz konkurenci mehānisko transportlīdzekļu pēcpārdošanas tirgos, pusēm jāņem vērā Komisijas apņemšanās saglabāt konkurenci gan starp pilnvarotu remontētāju tīklu dalībniekiem, gan starp šiem dalībniekiem un neatkarīgajiem remontētājiem. Šajā nolūkā īpaša uzmanība jāpievērš trīs īpašiem pasākumu tipiem, ar kuru starpniecību ir iespējams ierobežot šādu konkurenci, proti, liedzot neatkarīgajiem remontētājiem piekļuvi tehniskajai informācijai, ļaunprātīgi izmantojot tiesiskās un/vai pagarinātās garantijas, lai izslēgtu neatkarīgos remontētājus, vai piekļuvi pilnvaroto remontētāju tīkliem piešķirot atbilstīgi kritērijiem, kas nav kvalitatīvi kritēriji.

Savukārt atbilstoši 69.punktam kvalitatīvas selektīvas izplatīšanas nolīgumi var ietilpt Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta 1.punkta piemērošanas jomā, ja piegādātājs un tā pilnvarotā tīkla darbinieki tieši vai netieši rezervē remontdarbus konkrētu kategoriju mehāniskajiem transportlīdzekļiem pilnvaroto remontētāju tīkla dalībniekiem. Tas, piemēram, tā var notikt, ja ražotāja tiesiskā vai pagarinātā garantija pret pircēju ir atkarīga no tā, vai galalietotājs var veikt remontdarbus un apkopi,

uz kuriem garantija neattiecas, tikai pilnvarotu remontētāju tīklā. Tas pats attiecas uz garantiju nosacījumiem, kas paredz izmantot ražotāja markas rezerves daļas nomaiņas gadījumā, ko nesedz garantija. Turklāt ir apšaubāms, vai šādas prakses selektīvie izplatīšanas nolīgumi radīs labumu patērētājiem, kas ļautu attiecībā uz šiem nolīgumiem piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta 3.punktā noteikto izņēmumu. Ja tomēr piegādātājs likumīgi noraida garantijas prasījumu, pamatojoties uz to, ka prasījuma pamatā esošā situācija ir saistīta ar remontētāja nespēju pareizi veikt konkrētu remonta vai tehniskās apkopes darbību, vai tas izmanto sliktas kvalitātes rezerves daļas, tas neietekmēs to, vai piegādātāja nolīgumi ar remontētājiem ir saderīgi ar konkurences noteikumiem.

No minētā secināms, ka Eiropas Savienībā cita starp ir noteikta prioritāte nodrošināt konkurenci starp autorizētiem servisiem un neautorizētiem servisiem. Patērētāja tiesības uz transportlīdzekļa garantijas remontu nedrīkst izmantot tādējādi, ka apkopes un remonta veikšana tiek nodota vienīgi autorizētajiem servisiem.

Minēto apstiprina arī Padomes tirgus uzraudzības ziņojumā „Par izmaiņām mehānisko transportlīdzekļu remonta un tehnisko apkopju tirgos” (*pieejams Konkurences padomes interneta vietnē*) norādītais, ka regula Nr.461/2010 vēl noteiktāk, salīdzinot ar regulu Nr.1400/2002, ierobežo situācijas, kad ražotāji, ļaunprātīgi izmantojot automobiļa garantijas esamības faktu, „uzspiež” patērētājiem automašīnu labošanu tikai autorizētos servisos, kā arī remontam, kas nav par ražotāja līdzekļiem veikts garantijas remonts, izmantot ražotāju piegādātas rezerves daļas.

Apgabaltiesa neapšaubā pieteicējas norādīto Ražotāja garantijas noteikumu mērķi, proti, aizsargāt KIA automašīnas pircēju no materiāla vai ražošanas defektiem, kas radušies precei ražotāja vainas dēļ. Tomēr no minētā neizriet, ka garantijas remonta nosacījums varētu būt prasība KIA automašīnas tehnisko apkopi un remontu, kas nav garantijas remonts, garantijas laikā veikt tikai un vienīgi KIA autorizētajos servisos. Apgabaltiesas ieskatā no Komisijas paziņojuma „Papildu pamatnostādnes par vertikālajiem ierobežojumiem nolīgumos par mehānisko transportlīdzekļu pārdošanu un remontu, un par mehānisko transportlīdzekļu rezerves daļu izplatīšanu” (2010/C 138/05) 69.punkta nepārprotami izriet, ka šādi nosacījumi nav saderīgi ar konkurences noteikumiem.

Vienlaikus no iepriekš norādītā arī nav izdarāms secinājums, ka Ražotājam varētu tikt uzlikts pienākums segt zaudējumus, kas radušies nekvalitatīvi veiktas apkopes vai remonta dēļ. Tas arī nenozīmē to, ka Ražotājam nebūtu tiesību noteikt apkopes un remonta kvalitātes standartu. Komisijas paziņojumā „Papildu pamatnostādnes par vertikālajiem ierobežojumiem nolīgumos par mehānisko transportlīdzekļu pārdošanu un remontu, un par mehānisko transportlīdzekļu rezerves daļu izplatīšanu” (2010/C 138/05) ietvertās prasības nozīmē to, ka nav tiesību radīt

patērētājam tādus noteikumus, ka, lai pircējs saglabātu transportlīdzekļa garantijas remontu, viņam apkope un remonts jāveic tikai un vienīgi ražotāja autorizētos servisos.

[25] Izskatāmajā gadījumā lietā ir konstatējami turpmāk minētie pierādījumi.

Garantijas remonta atteikumu apstiprina lietā esošā elektroniskā sarakste starp SIA „Auto Stils Serviss” un SIA „Gros Auto Grupa” (*lietas 1.pielikuma 19. – 23.lapa, lietas 3.pielikuma 115. – 122.lapa*), kā arī SIA „Gros Auto Grupa” 2012.gada 27.jūnija vēstule Nr.90 (*lietas 1.pielikuma 43. – 44.lapa*).

Lietā ir KIA Motors garantijas un apkopes grāmatiņas kopijas (*lietas 2.pielikuma 22. – 56.lapa, lietas 6.pielikuma 4. – 24.lapa, lietas 7.pielikuma 72. – 102.lapa*), kurās cita starpā ir norādītas KIA autorizētās remontdarbnīcas. Sadaļā „Svarīga informācija” norādīts, ka apkopes un garantijas grāmatiņā lietoto jēdzienu nozīme ir šāda: „(..) „KIA autorizētais pārstāvis” – persona vai uzņēmums, kuru KIA Motors Corporation pilnvarojusi apkalpot KIA automašīnas vai veikt šajā grāmatiņā noteikto remontu, savukārt „Daļas” – KIA vai Mobis piegādātās oriģinālās rezerves daļas un aksesuāri”. Sadaļā „Ko ietver garantija” cita starpā norādīts, ka gadījumā, ja automašīnai atklājas bojājums, kuru sedz garantija, KIA autorizētais pārstāvis tā novēršanai nepieciešamo remontu veic bez maksas. Sadaļā „Nobraukuma maiņa” cita starpā ir norādīts, ka, mainot spidometru, lauciņš „Spidometra aizvietošanas dokumenti” apkopes un garantijas grāmatiņas vāka iekšpusē jāaizpilda KIA autorizētajam pārstāvim. Sadaļās „Garantijas apkopes noteikumi” tiek uzsvērts, ka KIA automašīna kopā ar apkopes un garantijas grāmatiņu jānogādā KIA autorizētajam pārstāvim; garantijas pakalpojumus var sniegt jebkurš KIA autorizētais pārstāvis. Savukārt sadaļās „Garantija neietver” norādīts, ka garantija neietver KIA neautorizētās darbnīcās veiktos virsbūves remonta vai krāsošanas darbus un to izraisītos bojājumus; nepareizi uzstādītas detaļas, kuras nav uzstādījis KIA autorizētais pārstāvis; citas rezerves daļas vai piederumus, kurus nav izgatavojusi KIA, taču kuras KIA autorizētais pārstāvis var uzstādīt KIA automašīnā. Apkopes un garantijas grāmatiņā ir nepārprotami norādīts, ka apkopes dati ar savu parakstu jāapstiprina KIA autorizētajam pārstāvim. Lai saņemtu KIA virsbūves garantiju, šīs pārbaudes jāveic KIA autorizētajam pārstāvim; korozijas kontroles dati ar savu parakstu jāapstiprina KIA autorizētajam pārstāvim.

AS „KIA Auto” ir iesniegusi Padomei arī garantijas grāmatiņas, kas bija spēkā laika periodā no 2004. līdz 2006.gadam (*lietas 8.pielikuma 178., 179. – 219.lapa*).

Veicot pārbaudi, Padome ir izvērtējusi arī interneta vidē publiski pieejamo informāciju par garantijas nosacījumiem KIA automašīnām (*lietas 1.pielikuma 48. – 61.lapa, lietas 7.pielikuma 68. – 70.lapa*).

Lietā ir KIA dīlera līguma paraugs (*lietas 1.pielikuma 73. – 120.lapa*), kurā cita starp ir atrunāts dīlera pienākums ievērot KIA Garantijas politikas un kārtības instrukciju. Lietā ir arī starp AS „KIA Auto” un SIA „KIA Mitau” noslēgtais līgums (*lietas 1.pielikuma 122. – 168.lapa*).

Lietā ir SIA „KIA Mitau” pārstāvja paskaidrojumi, no kuriem cita starp izriet, ka Ražotāja garantijas nosacījumi ir atrodamī KIA mājaslapā (internetā), ja šiem nosacījumiem neatbilst, ir iespējams atteikt garantijas remontu, to konstatē servisa vadītājs (*lietas 1.pielikuma 169. – 173.lapa*). Pirmkārt, tiek pārbaudīta garantijas grāmatiņa, pēc tam dati elektroniskajā sistēmā pēc automašīnas šasijas numura. Ierakstus apkopes garantijas grāmatiņā drīkst veikt tikai autorizētie pārstāvji. Lēmums par garantijas atteikumu ne ar vienu citu personu nav jāsaskaņo. Klientam ir jāpierāda, ka automašīnas apkope veikta atbilstoši ražotāja noteiktajiem apkopes nosacījumiem. Ja automašīnas remontam būtu izmantotas neoriģinālās rezerves daļas, garantijas remonts varētu tikt atteikts (*lietas 1.pielikuma 181. – 185.lapa*).

Atbilstoši SIA „Serviss Vidzemē 2” pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem SIA „Serviss Vidzemē 2” ir atteikusies no sadarbības ar KIA ražotāju pirms neilga laika. Klientam, kurš veicis automašīnas apkopi neautorizētā servisā, garantijas remontu neveica (*lietas 1.pielikuma 202. – 206.lapa*). Pilnvarotie remontētāji Latvijā ir seši (tie paši, kas dīleri). Garantijas nosacījumi, kas automašīnas īpašniekam ir jāievēro, ir noteikti garantijas un apkopes grāmatiņā. Garantijas nosacījumi nav mainījušies kopš 2005.gada (*lietas 2.pielikuma 2. – 8.lapa*).

Lietā ir SIA „Gros Auto Grupa” pārstāvja paskaidrojumi, no kuriem cita starp izriet, ka garantijas un apkopes grāmatiņa ir vienīgais instruments, kurā var redzēt, vai attiecīgajai automašīnai vēl ir spēkā garantija. Garantijas nosacījumus izstrādājis ražotājs. Garantijas procedūra nav mainījusies kopš SIA „Gros Auto Grupa” strādā kā dīleris. SIA „Auto Stils Serviss” piederošajai automašīnai KIA Ceed garantijas remonts tika atteikts, jo automašīnas tehniskās apskates nebija veiktas atbilstoši ražotāja garantijas nosacījumiem, tās nebija veiktas sertificētā servisā. Automašīnai tika konstatēts sajūga defekts, taču garantijas remontu nevarēja veikt, jo automašīnas tehniskās apkopes nebija veiktas sertificētā servisā, ja būtu veikts garantijas remonts, audita laikā importētājs, redzot neatbilstošus ierakstus garantijas un apkopes grāmatiņā, par garantijas remontu nemaksātu. SIA „Gros Auto Grupa” pieprasīja SIA „Auto Stils Serviss” tos pašus dokumentus, ko SIA „Gros Auto Grupa” prasa ražotājs, taču SIA „Auto Stils Serviss” tos nevarēja uzrādīt, tāpēc garantija tika atteikta. Tika prasīts uzrādīt meistara sertifikātu, kas apliecinātu, ka meistars ir apmācīts veikt KIA

remontu. Tāpat tika prasīts uzrādīt automašīnas tehniskās apkopes laikā veikto darbību sarakstu un automašīnai uzstādīto detaļu sarakstu. Šāds garantijas atteikuma gadījums bijis vienīgais. Ierakstus garantijas un apkopes grāmatiņā drīkst veikt tikai KIA sertificēts meistars. Automašīnu tehnisko apkopi drīkst veikt tikai pie pilnvarotajiem pārstāvjiem. Garantijas periodā importētājs neļauj uzstādīt automašīnām citas rezerves daļas, drīkst uzstādīt tikai oriģinālās detaļas. Esot bijuši gadījumi, kad uzstādītas sertificētās analogās detaļas (*lietas 2.pielikuma 14. – 21.lapa*).

Automašīnas KIA Sportage īpašnieka rokasgrāmatā (*lietas 4.pielikuma 1 – 196.lapa*) vairākās vietās norādīts, ka dažādu automašīnas bojājumu gadījumos transportlīdzeklis nogādājams pie KIA pilnvarotā pārstāvja un ka automašīnas pārbaudi veiks KIA pilnvarotais pārstāvis (*lietas 4.pielikuma 26.lapa, 31., 32. un 33.lapas otra puse, 35., 37., 56., 63., 81., 139., 177.lapa, kā arī 65., 66., 127. un 165.lapas otra puse*). Rokasgrāmatā arī noteikts, ka, piemēram, pārbaudīt automašīnas drošības jostas drīkst tikai pilnvarots KIA pārstāvis (*lietas 4.pielikuma 23.lapa*), tas pats, proti, ka remonts jāveic pilnvarotam KIA pārstāvim, ir norādīts arī par citiem iespējamiem automašīnas defektiem (*lietas 4.pielikuma 34., 37., 159., 164.lapa, 184.lapas otra puse*). Gaisa kondicionēšanas sistēmas apkalpošana jāveic pilnvarotam KIA pārstāvim (*lietas 4.pielikuma 81.lapa*). Alternatīvas iespējas norādītas sadaļā „Ko darīt avārijas gadījumā”, atzīstot, ka automašīnas īpašniekam ir tiesības gan vērsties pie pilnvarota KIA pārstāvja, gan arī meklēt citu kvalitatīvu palīdzību (*lietas 4.pielikuma 138.lapa, 145.lapas otra puse*). Savukārt mainot detaļas, noteikts izmantot oriģinālās KIA detaļas (*sk., piemēram, lietas 4.pielikuma 161.lapu*).

Lietā ir arī transportlīdzekļa KIA Ceed īpašnieka rokasgrāmata (*lietas 5.pielikuma 1. – 269.lapa*), kurā ietverti līdzīgi ieteikumi (*sk., piemēram, lietas 5.pielikuma 34., 35., 38., 39., 41., 45., 61., 80., 81., 85., 86., 101., 110., 116., 166., 192., 220., 222., 226., 242.lapu, kā arī 83., 100., 165., 174., 188., 189.lapas otru pusi*). Transportlīdzekļa tehnisko apkopi vairākkārt ieteikts uzticēt KIA pilnvarotajam pārstāvim (*lietas 5.pielikuma 204., 218., 221.lapa, 85., 217. un 221.lapas otra puse*). Norādīts, ka jebkādu neoriģinālo detaļu vai aprīkojuma uzstādīšana var traucēt transportlīdzekļa iekārtu darbību (*lietas 5.pielikuma 88. un 198.lapas otra puse, 223., 227.lapa, 234.lapas otra puse*). Rokasgrāmatā arī ir ietverts brīdinājums, ka nepareiza transportlīdzekļa apkope garantijas periodā var ietekmēt garantiju. Plašāku informāciju skatīt garantijas un apkopes grāmatiņā, kas ietverta automobiļa komplektācijā (*lietas 5.pielikuma 204.lapa*).

Apgabaltiesa šos pierādījumus vērtē savstarpējā saistībā un kopsakarībā, nevis atrauti vienu no otra, turklāt, ievērojot to, kādos apstākļos tika atteikts garantijas remonts SIA „Auto Stils Serviss” piederošajai automašīnai KIA Ceed. Novērtējot lietā konstatētos apstākļus kontekstā ar minētajiem pierādījumiem, apgabaltiesa atzīst, ka KIA automašīnu

īpašniekiem, lai saglabātu garantiju, bija jāievēro nosacījums, ka KIA automašīnas tehniskā apkope un ārpus garantijas remontu garantijas laikā jāveic tikai un vienīgi pie Pilnvarotajiem pārstāvjiem. Ar lietas materiāliem ir pierādīts fakts, ka KIA izplatīšanas tīklā pārbaudāmajā periodā pastāvēja vienošanās par konkurenci ierobežojošiem garantijas piemērošanas un attiecināšanas noteikumiem, kas atbilstoši konkurenci regulējošo normatīvo aktu prasībām ir aizliegta.

Ņemot vērā iepriekš minēto Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, konkurences nosacījumi ir jāpārbauda tieši situācijā, kāda tā būtu bijusi, ja ierobežojošās vienošanās nebūtu, turklāt ir jāņem vērā ne tikai pašreizējās sekas, bet arī *potenciālā ietekme* uz konkurenci. Savukārt atbilstoši Komisijas paziņojumā „Papildu pamatnostādnes par vertikālajiem ierobežojumiem nolīgumos par mehānisko transportlīdzekļu pārdošanu un remontu, un par mehānisko transportlīdzekļu rezerves daļu izplatīšanu” (2010/C 138/05) ietvertajām prasībām tādas vienošanās, kāda ir konstatēta izskatāmajā lietā, ir nesavienojamas ar konkurences noteikumiem. Apgabaltiesa uzskata, ka lietā konstatētajos apstākļos Padomei nebija pienākuma detalizēti vērtēt faktiskās sekas, jo, piemērojot lietā konstatētos garantijas noteikumus, tika radīts būtisks kaitējums konkurencei. No lietā esošo pierādījumu kopuma viennozīmīgi izriet secinājums, ka konkurence faktiski un būtiski tika ierobežota, kas nebūtu noticis, ja garantijas nosacījumi netiktu piemēroti. Apgabaltiesa ņem vērā ne tikai Lēmumā norādīto situāciju, kādā KIA transportlīdzeklim tika atteikts garantijas remonts, bet arī garantijas noteikumu potenciālo ietekmi uz konkurenci. Tādējādi ir konstatējama tieša cēloņsakarība ar negatīvajām sekām konkurencei, t.i., ka KIA automašīnu īpašnieki neizvēlējās ārpus garantijas remontu un tehniskās apkopes veikt pie neatkarīgajiem remontētājiem, kā arī neizvēlējās izmantot neoriģinālās KIA automašīnu rezerves daļas, un līdz ar to neatkarīgajiem remontētājiem un alternatīvo rezerves daļu izplatītājiem faktiski nav piekļuves tirgum.

Šajā sakarā apgabaltiesa piekrīt Lēmumā ietvertajam argumentam, ka garantijas noteikumos ietvertie ierobežojumi radīja šķēršļus neatkarīgo remontētāju piekļuvei ārpus garantijas tehnisko apkopju un remonta pakalpojumu garantijas perioda laikā Latvijā tirgum un neatkarīgo rezerves daļu ražotāju piekļuvei rezerves daļu izplatīšanas Latvijā tirgum, ierobežojot konkurenci starp KIA oriģinālo un analogo rezerves daļu izplatītājiem. Līdz ar to lietā konstatētā aizliegtā vertikālā vienošanās KIA tīkla ietvaros par Ražotāja un Importētāja garantijas nosacījumiem ierobežo konkurenci tirgos un rada būtiskus šķēršļus ienākšanai tajos.

Līdz ar to apgabaltiesas ieskatā Padomei nebija pienākuma pierādīt, ka aizliegtās vienošanās dēļ bija iestājušās konkrētas negatīvas sekas, kas ietekmēja tirgu konkrētā apmērā. Izskatāmajā lietā konstatētajos apstākļos negatīvas sekas konkurencei izriet no ierobežojošo noteikumu būtības.

Apgabaltiesa jau iepriekš konstatēja, ka ar garantijas noteikumiem tika panākta KIA automašīnu īpašnieku vēlamā uzvedība (garantijas laikā vērsties tikai pie Pilnvarotajiem pārstāvjiem) tāpēc, ka KIA transportlīdzekļu īpašnieki nevēlējās zaudēt garantiju, lai nebūtu jāvēl savai finanšu līdzekļu rūpnīcas defektu novēršanai.

[26] Pieteicēja AS „KIA Auto” norāda, ka no liecinieku liecībām izriet, ka garantijas saglabāšanai apkope nebija obligāti jāveic autorizētā servisā.

Izvērtējot liecinieku sniegtās liecības, apgabaltiesa konstatē, ka liecinieki tiesas sēdē ir apliecinājuši, ka informācija par to, ka apkopes jāveic autorizētajos servisos, bija gan mājas lapā internetā, gan arī garantijas nosacījumos. Liecinieks A.Ruzaiķis tiesas sēdē apstiprināja, ka no garantijas nosacījumiem izriet, ka, lai saglabātu garantiju, klientiem KIA automašīnas tehnisko apkopi un remontu jāveic KIA tīklā, izmantojot KIA oriģinālās rezerves daļas. Arī liecinieks V.Semeņists norādīja, ka garantijas noteikumi bijuši pieejami internetā.

Norādītajā daļā liecinieku liecības ir savstarpēji saskanīgas, turklāt tās nenonāk pretrunā arī ar lietas izpēti laikā iestādē sniegtajiem paskaidrojumiem, tāpēc šīm liecībām ir piešķirama ticamība.

Savukārt izvērtējot liecinieku sniegtās liecības daļā par garantijas noteikumu interpretācijas iespējām, apgabaltiesa secina, ka liecinieki ir norādījuši uz tādiem apstākļiem, kas Padomei lietas izpēti laikā pat netika pieminēti, tāpēc apgabaltiesa lielāku ticamību piešķir tieši sākotnēji sniegtajiem paskaidrojumiem.

Tādējādi arī no liecinieku sniegtajām liecībām un lietā esošajiem Pilnvaroto pārstāvju paskaidrojumiem, kas sniegti Padomei lietas izpēti laikā, izriet secinājums, ka, pastāvot lietā konstatētajiem ierobežojošajiem noteikumiem, KIA automašīnas īpašnieki faktiski bija spiesti tos ievērot.

[27] Pieteicēja atsauca uz citu lietu ar līdzīgiem apstākļiem, kurā padome nolēma izbeigt izpēti lietu.

Izvērtējot minēto pieteicējas iebildumu, apgabaltiesa ņem vērā Augstākās tiesas atziņu, ka Padome veic individuālu katras lietas īpašo apstākļu analīzi un tai nav saistoši agrāki lēmumi, kas attiecas uz citiem tirgus dalībniekiem, citiem preču vai pakalpojumu tirgiem vai citiem ģeogrāfiskiem tirgiem citos brīžos (*sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2014.gada 3.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-0003/2014 15.punktā*).

Apgabaltiesa norāda, ka arī tāds apstāklis, ka citai personai iepriekš, iespējams, ir izdevies izvairīties no soda, jo tikusi izbeigta izpēti lieta, nerada pieteicējai tiesisko paļāvību uz to, ka Lēmums šajā lietā tiks atcelts. Katrā lietā apstākļi un pierādījumi tiek izvērtēti individuāli. Tā kā, izvērtējot

šīs lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa nekonstatē Lēmuma prettiesiskumu, pieteicējas atsaukšanās uz vienlīdzības principu nav pamatota.

[28] Pieteicējas ir paudušas savus iebildumus arī par Lēmumā noteikto solidāro atbildību.

Konkurences likuma 1.panta 9.punkts noteic, ka tirgus dalībnieks ir jebkura persona (arī ārvalsts persona), kura veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību Latvijas teritorijā vai kuras darbība ietekmē vai var ietekmēt konkurenci Latvijas teritorijā. Ja tirgus dalībniekam vai vairākiem tirgus dalībniekiem kopā ir izšķiroša ietekme pār vienu tirgus dalībnieku vai vairākiem citiem tirgus dalībniekiem, tad visus tirgus dalībniekus var uzskatīt par vienu tirgus dalībnieku.

No minētā izriet, ka mātesabiedrība un tās meitassabiedrības var tikt uzskatītas par vienu tirgus dalībnieku. Ņemot vērā, ka naudas sods saskaņā ar Konkurences likumu (*Konkurences likuma 12. un 14.pants*) tiek uzlikts tirgus dalībniekam, secināms, ka, pieņemot lēmumu par konkurences tiesību pārkāpumiem, Konkurences padome var atbildību par konkurences tiesību pārkāpumiem attiecināt arī uz lietā iesaistīto sabiedrību mātes uzņēmumiem, nosakot mātesabiedrības un meitassabiedrības solidāru atbildību.

Atbilstoši tiesu prakses atziņām īpašajā gadījumā, kad mātesabiedrībai pilnībā pieder tās meitassabiedrības, kas ir izdarījuši Savienības konkurences tiesību pārkāpumu, kapitāla daļas, pirmkārt, šī mātes sabiedrība var īstenot izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības rīcību, un, otrkārt, pastāv atspēkojama prezumpcija, ka minētā mātesabiedrība faktiski īsteno šādu ietekmi. Šādos apstākļos pietiek, ka Komisija pierāda, ka viss meitassabiedrības kapitāls pieder tās mātesabiedrībai, lai prezumētu, ka pēdējā īsteno izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības komercdarbības politiku. Tādēļ Komisija var uzskatīt mātesabiedrību par solidāri atbildīgu par tās meitassabiedrībai piemērotā naudas soda samaksu, ja vien šī mātesabiedrība, kurai ir jāatspēko šī prezumpcija, neiesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka tās meitassabiedrība tirgū rīkojas patstāvīgi (*sal. sk., piemēram, Eiropas Savienības Tiesas 2012.gada 19.jūlija sprieduma apvienotajās lietās Nr.C-628/10 un Nr.C-14/11 46.un 47.punktā*).

Minētā prezumpcija par izšķirošas ietekmes faktisku īstenošanu ir apstrīdama un var tikt atspēkota, iesniedzot pietiekamus pierādījumus, lai pierādītu, ka meitasuzņēmums tirgū ir darbojies autonomi. Šajā ziņā attiecīgajām vienībām ir jāiesniedz tādi pierādījumi par ekonomiskajām, organizatoriskajām un juridiskajām saiknēm, kādas attiecīgo meitasuzņēmumu vieno ar mātesuzņēmumu, kurus šīs vienības uzskata par tādiem, kas pierāda, ka meitasuzņēmums ir darbojies tirgū autonomi un ka

līdz ar to tie neveido vienu ekonomisku vienību (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 2014.gada 18.decembra sprieduma lietā Nr.C-434/13 62.punktu*).

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja nav atbilstoši pierādījusi, ka tā neveido vienu ekonomisku vienību ar AS „Tallinna Kaubamaja”. Konkurences tiesībās jēdziens „uzņēmums” nozīmē ekonomisku vienību, pat ja no juridiskā skatpunkta šo ekonomisko vienību veido vairākas fiziskas un juridiskas personas (*sal. sk., piemēram, Eiropas Savienības Tiesas 2015.gada 19.marta sprieduma lietā Nr.C-286/13 140.punktu*).

Tādējādi pieteicējas norādītais, ka AS „Tallinna Kaubamaja” akcionāri, padome un valde nav iesaistītas AS „KIA Auto” garantijas noteikumu izstrādāšanā vai piemērošanā un AS „Tallinna Kaubamaja” neiesaistās ikdienas jautājumu risināšanā saistībā ar pilnvaroto servisa tīkla darbību Latvijā, nekādā veidā nepamato to, ka Konkurences tiesību izpratnē AS „KIA Auto” un AS „Tallinna Kaubamaja” nebūtu viens uzņēmums, viens tirgus dalībnieks, kurš atbilstoši personīgās atbildības principam atbild par konkurences tiesību pārkāpumu.

No tā vien, ka AS „Tallinna Kaubamaja” netiek atsevišķi informēta par dažādu lēmumu pieņemšanu, tostarp par garantijas noteikumu apstiprināšanu vai piemērošanu, nav pamata secināt, ka pieteicēja AS „KIA Auto” rīkotos pilnīgi autonomi un ka abus uzņēmumus būtu jāvērtē kā dažādas ekonomiskas vienības. Lai pierādītu, ka mātesabiedrība un meitas sabiedrība jāuztver kā divi atsevišķi uzņēmumi konkurences tiesību izpratnē, pieteicējām būtu bijis jāiesniedz tādi pierādījumi, kas apliecinātu, ka ekonomiski, juridiski un organizatoriski mātesabiedrība un meitassabiedrība darbojas pilnīgi autonomi viena no otras un ir uzskatāmas par diviem atsevišķiem uzņēmumiem.

Tā kā pieteicējas atbilstošus pierādījumus nav iesniegušas, Lēmumā ir pamatoti noteikta solidārā atbildība, jo šajā gadījumā uzņēmumi Konkurences tiesību izpratnē ir uzskatāmi par vienu uzņēmumu.

Savukārt apstāklim, ka AS „Tallinna Kaubamaja” nav ietekmes uz jautājumiem, kas saistīti ar KIA garantijas nosacījumu piemērošanu, jo KIA automašīnu izplatīšanas līgums noslēgts starp AS „KIA Auto” un *KIA Motors Corporation*, nav izšķirošas nozīmes. Mātes sabiedrības atbildība izriet no meitas sabiedrības atbildības, kā arī no apstākļa, ka konkurences tiesību izpratnē tās abas veido vienu uzņēmumu, kas atbild par konkurences tiesību pārkāpumu.

[29] Apgabaltiesa atzīst, ka saistībā ar naudas soda aprēķināšanu un piemērošanu Lēmumā ir pareizi konstatēti faktiskie apstākļi, kā arī ir pareizi norādītas piemērojamās tiesību normas, tādēļ apgabaltiesa to vēlreiz neatkārt.

Izvērtējot pieteicējas paustus iebildumus par piemērotā naudas soda pamatošību un samērīgumu, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Atbilstoši tiesu prakses atziņām Konkurences padomes agrākā lēmumu pieņemšanas prakse nav juridisks ietvars naudas sodiem tirgus dalībnieku darbības pārkāpumos (*sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2014.gada 3.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-0003/2014 15.punktu*).

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka nav pamatoti pieteicējas apsvērumi par to, ka naudas sods noteikts, neievērojot Padomes līdzšinējo praksi.

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka Latvijas Konkurences tiesību normās iedzīvināta soda noteikšanas sistēma, kurā par pamatu soda aprēķināšanai izmantojams tirgus dalībnieka apgrozījums (*sk. Augstākās tiesas 2016.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-657/2016 11.punktu*).

Ievērojot minēto, nav pamatots pieteicējas viedoklis, ka par naudas soda aprēķināšanas atskaites punktu nebūtu jāņem uzņēmuma kopējais apgrozījums.

Tā kā AS „KIA Auto” izveidoja KIA izplatīšanas un pēcpārdošanas tīklu, slēdzot līgumus ar Pilnvarotajiem pārstāvjiem, pilnvarojot tos darboties KIA tīklā, AS „KIA Auto” ir uzlikts sods par tās vadošo un noteicošo lomu lietā konstatētajā konkurences tiesību pārkāpumā. Savukārt attiecībā uz pārējiem vienošanās dalībniekiem lieta izbeigta, konstatējot to pasīvo rīcību pārkāpumā, kā arī to, ka tiem nebija noteicošas lomas. Ar lietas materiāliem apstiprinās fakts, ka ierobežojošie noteikumi bija daļa no kopējiem garantijas noteikumiem, kuri, sniedzot garantijas remonta pakalpojumus, bija jāievēro Pilnvarotajiem remontētājiem. Lietā esošie Pilnvaroto pārstāvju līgumi ar Importētāju un Pilnvaroto pārstāvju sniegtie paskaidrojumi apstiprina Lēmumā nodibinātos faktus un Padomes izdarītos secinājumus. Apgabaltiesai nav šaubu par to, ka lietā konstatētajos apstākļos Pilnvarotajiem pārstāvjiem bija pienākums ievērot garantijas piemērošanas noteikumus, ja tie vēlējās darboties KIA tīklā un ja tie vēlējās, lai Importētājs apstiprina garantijas remonta darbus un tos apmaksā.

Apgabaltiesas ieskatā pie šādiem apstākļiem nav pamata atzīt, ka ar Lēmumu noteiktais naudas sods pārkāptu vienlīdzības principu vai samērīguma principu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 246.- 251.pantu un 329.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt AS „Tallina Kaubamaja” un AS „KIA Auto” pieteikumus par Konkurences padomes 2014.gada 7.augusta lēmuma Nr.E02-40 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente	<i>(paraksts)</i>	R.Paegle
Tiesnesis	<i>(paraksts)</i>	M.Birzgalis
Tiesnese	<i>(paraksts)</i>	M.Osmane

NORAKSTS PAREIZS:

Administratīvās apgabaltiesas kancelejas vadītāja
Rīgā 2017.gada 10.martā

K.Stare